

Aika: Keskiviikko 11.12.2019 klo 18.00–21.12

Paikka: Kunnantalo, valtuustosali

Läsnä: LIITE 1

Pietilä Ulla, khal jäsen

Silvast Marjut, kehitys- ja talouspäällikkö vt. kunnanjohtaja

Hirvonen Sirpa, pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjantarkastajat: Vedenpää Simo ja Vähäsöyrinki Arto

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä: 16.12.2019

Sisällys

KOKOUKSEN AVAUS JA NIMENHUUTO	2
KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	3
PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALITSEMINEN	4
KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEEN	5
PYHÄJÄRVEN AKUUTTIVUODEOSASTON SEKÄ ARVIOINTI- JA VUOROHOITOYKSIKÖN TOIMINNAN MUUTOKSET	6
TALOUSARVIOMUUTOKSET VUODELLE 2019	8
TALOUSARVIO 2020 JA TALOUSSUUNNITELMA 2020-2023	10
ILMOITUSASIAT	14
MUUT MAHDOLLISET ASIAT	15

KOKOUKSEN AVAUS JA NIMENHUUTO

VALT § 70
11.12.2019

Valtuuston puheenjohtaja avaa kokouksen ja suorittaa nimenhuudon. Nimenhuuto- ja äänestysluettelo on liitteenä 1.

Päätös: Puheenjohtaja avasi kokouksen ja totesi seuraavaa:

- Valtuutettu Sari Huuskonen on estynyt tulemaan kokoukseen ja hänen tilallaan on 1. varavaltuutettu Kauko Mäntypuro.
- Valtuutettu Pauli Niemi on estynyt tulemaan kokoukseen ja hänen tilallaan on 3. varavaltuutettu Timo Kemppainen.
- Valtuutettu Jarno Saaranen on estynyt tulemaan kokoukseen, hänen tilallaan ei ole varavaltuutettua.
- Valtuutettu Katri Parkkila on estynyt tulemaan kokoukseen, hänen tilallaan ei ole varavaltuutettua.
- Valtuutettu Mikko Kinnunen on estynyt tulemaan kokoukseen, hänen tilallaan ei ole varavaltuutettua.
- Valtuutettu Jyrki Halonen on estynyt tulemaan kokoukseen, hänen tilallaan ei ole varavaltuutettua.

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

VALT § 71
11.12.2019

Kuntalain 94 §:n ja hallintosäännön 28 §:n mukaan kutsu valtuusto kokoukseen on vähintään neljä päivää ennen kokousta toimitettava erikseen kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus.

Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava yleisessä tietoverkossa (kuntalaki 94 §). Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kuntalain 103 §:n mukaan valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä.

Kokouskutsu on toimitettu valtuutetuille sekä annettu tiedoksi kirjeellä kunnanhallituksen jäsenille, kunnanjohtajalle ja vt. hallintosihteerille 5.12.2019. Kokouksen asialista on asetettu nähtäville kunnan internetsivuille 4.12.2019 ja ilmoitus Reisjärvi-lehdessä on julkaistu 4.12.2019.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALITSEMINEN

VALT § 72
11.12.2019

Kokouksesta laadittu pöytäkirja tarkastetaan virastossa perjantaina 13.12.2019, sikäli kuin valtuusto ei jonkin asian kohdalla toisin päättä.

Valtuusto valinnee keskuudestaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Edellisen pöytäkirjan tarkastivat Antti Vedenpää ja Jouni Tilli.

Päätös: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Simo Vedenpää ja Arto Vähäsöyrinki.

KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINE

VALT § 73
11.12.2019

Valtuusto hyväksynee kokouksen työjärjestyksen asialuettelon mukaisesti.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

PYHÄJÄRVEN AKUUTTIVUODEOSASTON SEKÄ ARVIOINTI- JA VUOROHOITOYKSIKÖN TOIMINNAN MUUTOKSETKHALL § 195
18.11.2019

Peruspalvelukuntayhtymä Selänne aloitti yhteistoimintamenettelyn 28.6.2019 Pyhäjärven akuuttivuodeosaston sekä arviointi- ja vuorohoitoyksikön muutoksista. Pyhäjärven kaupunki on edellyttänyt kuntayhtymältä talouden tasapainottamistoimenpiteitä kaupungin tiukan taloudellisen tilanteen vuoksi.

Yhteistoimintalain 4 §:n mukaan tulee yhteistoimintamenettelyssä käsitellä 1 momentin:

- 1) kohdan mukaan henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavia muutoksia työn organisoinnissa, kunnan palvelurakenteessa, kuntajaossa tai kuntien välisessä yhteistyössä
- 4) taloudellisista tai tuotannollisista syistä toimeenpanevaa osa-aikaistamista, lomauttamista tai irtisanomista.

Yhteistoimintamenettely todettiin 3.9.2019 kuntayhtymän yhteistyötoimikunnassa päättyneeksi. Muutoksen kohteena olevaa henkilökuntaa on kuultu ja informoitu työn muutoksesta ja tulevasta työyksiköstä. Tämä on tehty henkilökohtaisesti jokaisen akuuttiosaston sekä arviointi- ja vuorohoitoyksikön työntekijän kanssa osastonhoitajan toimesta.

Muutosten yhteistoiminta-, info- ja keskustelutilaisuuksia on järjestetty seuraavasti:

28.6.2019	kuntayhtymän johtajan sijaisen tiedote koko kuntayhtymän henkilökunnalle po. muutoksen suunnittelusta ja yhteistoimintamenettelyn aloittamisesta
28.6.2019	1. yhteistoimintamenettelykokous ammattijärjestöjen kanssa (Tehy, SuPer ja työsuojeluvaltuutettu)
28.6.2019	tiedotustilaisuus Pyhäjärven akuuttivuodeosaston henkilökunnalle
28.6.2019	tiedotustilaisuus arviointi- ja vuorohoitoyksikön henkilökunnalle
23.7.2019	2. yhteistoimintamenettelykokous ammattijärjestöjen kanssa (Tehy, SuPer ja työsuojeluvaltuutettu)
16.8.2019	kuntayhtymän ja Pyhäjärven kaupungin yhteinen tiedotustilaisuus akuuttivuodeosaston sekä arviointi- ja vuorohoitoyksikön henkilökunnalle
27.8.2019	3. yhteistoimintamenettelykokous ammattijärjestöjen kanssa (Tehy, SuPer ja työsuojeluvaltuutettu)
3.9.2019	asiakokonaisuuden käsittely kuntayhtymän yhteistyötoimikunnassa
3.9.2019	kuntayhtymän johtajan tiedote koko kuntayhtymän henkilökunnalle suunnittelusta muutoksesta henkilöstövaikutuksineen

Suunnitellun muutoksen myötä Pyhäjärven akuuttivuodeosastoa muutetaan toiminnallisesti siten, että siellä tullaan jatkossa hoitamaan myös arviointia tarvitsevia asiakkaita. Vuorohoitoa järjestetään toimeksiantosopimuksilla, palvelusetelillä ja tarvittaessa ostopalveluna. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että Köpsinrinneellä oleva arviointi- ja vuorohoitoyksikkö nykyisessä toimitilassaan lakkaa, mutta nämä toiminnot järjestetään saman laajuisina edellä mainituilla tavoilla. Uusi toimintamalli on mahdollista saada käyttöön vuoden 2020 alkupuolella. Ko. palvelujen järjestäminen esitettyllä tavalla tuo 180.000 euron kustannussäästöt vuodessa.

PYHÄJÄRVEN AKUUTTIVUODEOSASTON SEKÄ ARVIOINTI- JA VUOROHOITOYKSIKÖN TOIMINNAN MUUTOKSET

Esitettävän muutoksen johdosta työnantaja ei joudu irtisanomaan vakituista henkilökuntaa. Kaikille muutoksen kohteena oleville vakituisille työntekijöille voidaan osoittaa työn tekijän toiveen mukainen työpaikka muuttuneessa tilanteessa.

Kuntayhtymähallitus hyväksyi 19.9.2019 § 141 osaltaan Pyhäjärven akuuttivuodeosaston sekä arviointi- ja vuorohoitoyksikön muutokset siten, että Pyhäjärven akuuttivuodeosastoa muutetaan toiminnallisesti siten, että siellä hoidetaan myös arviointia tarvitsevia asiakkaita. Pyhäjärven vuorohoito järjestetään jatkossa toimeksiantosopimuksilla, palvelusetelillä ja tarvittaessa ostopalveluna. Sairaalan sisälle ei perusteta erillistä arviointiosastoa. Arviointiyksikkö toteutetaan sisäisin toiminnallisina järjestelyinä sairaalan sisällä.

Jäsen Jouni Jussinniemi esitti ponsilausumana, että selvitetään onko arviointiyksikön toiminta sosiaali- vai terveydenhuoltolain mukaista toimintaa.

Kuntayhtymähallitus esittää edellä mainitun muutoksen jäsenkuntiensa, Haapajärven kaupungin, Pyhäjärven kaupungin sekä Reisjärven kunnan, valtuustojen hyväksyttäväksi.

Valmistelija: vs. kunnanjohtaja puh. 044 3008 505

Vs. kja

Ehdotus: Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy Pyhäjärven akuuttivuodeosaston sekä arviointi- ja vuorohoitoyksikön muutokset siten, että Pyhäjärven akuuttivuodeosastoa muutetaan toiminnallisesti siten, että siellä hoidetaan myös arviointia tarvitsevia asiakkaita. Pyhäjärven vuorohoito järjestetään jatkossa toimeksiantosopimuksilla, palvelusetelillä ja tarvittaessa ostopalveluna. Sairaalan sisälle ei perusteta erillistä arviointiosastoa. Arviointiyksikkö toteutetaan sisäisin toiminnallisina järjestelyinä sairaalan sisällä.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

VALT § 74
11.12.2019

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

TALOUSARVIOMUUTOKSET VUODELLE 2019KHALL § 205
2.12.2019

Reisjärven kunnan talousarvio vuodelle 2019 laadittiin syksyllä 2018 käytettävissä olevien tietojen pohjalta. Talouden osavuosisraportti osoittaa sellaisia talousarviopoikkeamia, jotka ovat toteutuneet talousarvion hyväksymisen jälkeen. Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana. Talousarviopoikkeamista, joita ei ole hyväksytty talousarviomuutoksina valtuustossa, on annettava selvitys toimintakertomuksessa.

Seuraavaan on koottu vuoden 2019 talousarvion käyttötalousosan muutokset:

Palvelujen ostot -410.400

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen ilmoittama talousarvioylitys -290.400 euroa (khal 28.10.2019 § 185, Ppky Selänteen vuosisopimus ja talousarvio). Niemenkartanon koulun opetussiipien purkukustannus -120.000 euroa, siirretään investointiosasta käyttötalouteen (tekla 26.11.2019 § 39).

Muut toimintakulut 192.207

Reviirin vuokratavaran myyntitappio 192.207 euroa (kvalt 27.2.2019 § 20, tekla 26.11.2019 § 39).

Verotulot -465.488

Verotulojen talousarvio on korjattu vastaamaan viimeisimmän (9.10.2019) Kuntaliiton veroennustekehikon mukaista verotuloennustetta, muutos talousarvioon yhteensä -465.488 euroa. Tulorekisteriongelmiä ja verokortti-uudistuksesta johtuva tilitysvaje siirtyy seuraavan vuoden tuloksi.

Valtionosuudet 588.339

Valtionosuuslaskelmat tarkentuivat Reisjärven kunnan osalta syksyn aikana ja lopullisesti budjettiriihessä 17.9.2019 siten, että lopullisen päätöksen mukaan Reisjärven vuoden 2019 peruspalvelujen valtionosuus on 10.909.436 euroa, josta verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta on 3.112. 616 euroa ja muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet -201.097 euroa.

Hallituksen budjettiriihessä tehtiin valtionosuuspäätös, jonka mukaan valtionosuuskompensaation maksatus aikaistui vuodesta 2020 vuoteen 2019. Valtionosuutta kasvattivat kertaluonteisen valtionosuuskompensaation lisäksi mm. vuodelle 2019 tehtävä kuntien ja valtion välinen kustannustenjaon tarkistus ja valtionosuuden kautta kunnille maksettavat veromenetyksen kompensatiot. Kuntakohtainen valtionosuus lisääntyi kaikissa kunnissa 43,22 euroa asukasta kohden. Reisjärvelle lisäys on 121.578 euroa, mikä sisältyy valtionosuuslaskelmaan.

Lisäksi Reisjärven kunta saa valtioneuvoston päätöksellä vuoden 2019 harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta 380.000 euroa, mikä huomioidaan talousarviossa valtionosuuksien muutoksena.

TALOUSARVIOMUUTOKSET VUODELLE 2019 Rahoitustuotot ja -kulut 300.000

Arvopaperisalkusta uuden päiväkodin rakentamiseen nostettujen varojen tuloutuksen yhteydessä on saatu myyntivoittoja 300.000 euroa alkuperäisessä talousarviossa arvioitua enemmän.

Poistot -200.732

Poistojen talousarviomuutoksessa on Niemenkartanon koulun opetussiipien purkamisesta aiheutuneita alaskirjauksia ja muita talousarviota suurempia poistokirjauksia yhteensä 200.732 euroa. (kvalt 23.52019 § 42)

Talousarviomuutokset

Käyttötalouden nettomuutos talousarvioon on kaikkiaan -273.000 euroa. Talousarviomuutosten jälkeen uusi muutettu talousarvio vuodelle 2019 osoittaa -400.000 euron alijäämää. Muutettu talousarvio on otettu huomioon vuoden 2020 talousarviota ja vuosien 2021–2023 suunnitelmaa sekä talouden tasapainottamistoimia laadittaessa.

Liitteenä 1 Tuloslaskelma sekä verotulo- ja valtionosuuslaskelmat

Valmistelija: vt. kunnanjohtaja 044 3008 505

Vt. kja

Ehdotus: Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että vuoden 2019 talousarvion käyttötalousosaan tehdään liitteen mukaiset talousarviomuutokset, joiden vaikutuksesta tilikauden 2019 talousarvio muodostuu -400.000 alijäämäiseksi.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Marko Pohlman saapui tämän pykälän käsittelyn aikana klo 15.07.

VALT § 75
11.12.2019

Liitteenä 2 Tuloslaskelma sekä verotulo- ja valtionosuuslaskelmat

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

TALOUSARVIO 2020 JA TALOUSSUUNNITELMA 2020-2023KHALL § 207
2.12.2019

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Kunnanhallitus on 26.9.2019 § 159 käsitellyt talousarvion ja -suunnitelman 2020-2023 laadintaohjeet ja hyväksynyt toimintakatteen nettoraamin. Reisjärven kunnan taloussuunnitelma vuosille 2020-2023 pohjautuu lautakuntien ja kunnanjohtajan talousarvioesitykseen. Talousarvion ja -suunnitelman tavoitteena on saavuttaa talouden tasapaino suunnittelukauden loppuun mennessä siten, että taseeseen kertynyt alijäämä saadaan katettua ja kunta välttää heikossa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyyn joutumisen.

Toiminnan vakiinnuttaminen taloudellisesti kestäväälle pohjalle edellyttää kunnan kaikkien toimintojen ja toimintatapojen uudelleentarkastelua ja -järjestämistäkin. Keväällä 2018 alkaneet talouden tasapainottamistoimet eivät yksistään ole olleet riittäviä. Syksyllä 2019 Perlacon Oy:n kanssa toteutettu kunnan talouden ja toimintaympäristön analyysi osoitti, että kunnan toiminnoista on löydettävissä kohteita talouden kohentamiseksi. Työ alkaa heti talousarvion hyväksymisen jälkeen.

Ensisijainen tavoite talouden tasapainotustyössä on palveluiden säilyttäminen sellaisella tasolla, että kunnan strateginen tavoite talouden tasapainosta ja hyvinvoinnista kuntalaisista toteutuu. Taloussuunnitelmaan sisältyvät tasapainottamistoimet ovat lähtökohtia selvitettävistä asioista, joilla halutaan saavuttaa lisätuloja ja menojen vähentämistä. Keinovalikoima ei sellaisenaan tarkoita niiden toteuttamista juuri esitetyssä muodossa, vaan ne ovat konkreettisia selvityskohteita. Joka tapauksessa toimintojen arviointi ja mahdolliset toimenpiteet kohdistuvat kaikkeen kunnan toimintaan ja kaikille toimialoille. Toiminnan rakenteellisilla uudelleenjärjestelyillä voi olla myös henkilöstöön kohdistuvia vaikutuksia. Taloussuunnitelman lähtökohdat, laadinnan periaatteet toimenpide-esityksineen on käsitelty henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa yhteistoimintaelimessä 22.11.2019.

Käyttötalous

Talousarvion toimintakatteen raami toimialoille on ollut edellisen vuoden tapaan tiukka ja tavoitteellinen, mikä merkitsee suunnitelmakaudelle edellä kuvattua kustannuskehityksen ja toiminnan uudelleen arviointia, toimenpiteitä ja seurantaa. Erityisen haasteellista talousraamissa pysymiselle on ennakoimattomiin tekijöihin varautuminen. Toimintakatteessa ei tällä hetkellä ole sellaista puskuria.

TALOUSARVIO 2020 JA TALOUSSUUNNITELMA 2020-2023 Verotulot ja valtionosuudet

Kunnanvaltuusto on 6.11.2019 § 63 hyväksynyt vuodelle 2020 kunnan tuloveroprosentiksi 22,50 %, mitä se on ollut vuodesta 2018 lähtien. Kiinteistöveroja valtuusto on 6.11.2019 § 64 korottanut maltillisesti vuodelle 2020. Yleinen kiinteistövero on 1,20 %, vakituisen asuinrakennuksen 0,70 %, muun asuinrakennuksen 1,5 %, rakentamattoman rakennuspaikan 5,00 % ja yleishyödyllisen yhteisön 0,50 %. Korotusten vaikutuksesta kiinteistöverotulot kasvavat vuositasolla noin 66 000 e.

Kunnan taloustilanteen perusteella kaikkien veroprosenttien nostamiselle olisi ollut taloudelliset perusteet. Reisjärven kunnan tuloveroprosentti on jo nyt maan korkeinta tasoa ja talouden tasapainoa haetaan muilla oman toiminnan keinoilla.

Verotulojen määräksi vuodelle 2020 on arvioitu yhteensä 8 500 433 euroa, josta tuloveroa 7 367 700, kiinteistöveroa 754 356 ja yhteisöveroa 378 377 euroa. Verotulojen määrä perustuu täsmälleen Kuntaliiton lokakuussa 2019 julkaisemaan kuntakohtaiseen veroennustekehikkoon, lisättyinä kiinteistöverojen korotuksella.

Valtionosuuksien kokonaismääräksi on vuodelle 2020 arvioitu 11 112 050 euroa, mikä perustuu Kuntaliiton 14.10.2019 julkaisemaan kuntakohtaiseen ennakkolliseen valtionosuuslaskelmaan.

Investoinnit

Investointisuunnitelmaan sisältyy vain välttämättömät kohteet. Merkittävin uudisrakennushanke on kesällä 2020 valmistuva uusi päiväkotikoti, joka rahoitetaan pääasiassa kunnan sijoitusvaroista. Vuohtojärven kunnostushanke saatetaan loppuun, hankkeeseen saadaan myös ulkopuolista rahoitusta. Muutoin investoinnit kohdistuvat välttämättömiin rakennusten peruskorjauksiin ja ennakoiiviin toimenpiteet.

Lainakanta ja maksuvalmius

Lyhytaikaisten lainojen määrää vähennetään vuoteen 2020. Lyhytaikaista rahoitusta käytetään edelleen tarvittaessa maksuvalmiuden turvaamiseksi.

Konserni

Kunnan tytäryhtiöiden osalta talousarvioon ja -suunnitelmaan on koottu yhtiöiden keskeisimmät toiminnalliset ja investointisuunnitelmat.

Yhteenveto

Taloussuunnitelman laadinnan lähtökohtana on ollut vuoden 2018 tilinpäätös, vuoden 2019 toteuma ja siitä johdettu tilinpäätösennuste, alijäämän kattamisvelvoite sekä kunnanhallituksen hyväksymä talousarvioraami. Toimialojen talousarvioesitykset perustuvat kuntastrategian mukaisiin toiminnallisiin tavoitteisiin ja niiden toteuttamiseksi tarvittaviin määrärahoihin. Taloussuunnitelma on laadittu siten, että taseen alijäämät saadaan katetuksi vuoden 2023 loppuun mennessä.

Liitteenä 2 Talousarvio 2020 ja taloussuunnitelma 2020-2023

Valmistelija: vt. kunnanjohtaja 044 3008 505

TALOUSARVIO 2020 JA TALOUSSUUNNITELMA 2020-2023

Vt. kja

Ehdotus: Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteen 2 mukaisen talousarvion vuodelle 2020 ja taloussuunnitelman vuosille 2020-2023.

Päätös: Kunnanhallitus

1. päätti yksimielisesti tehdä talousarvioon seuraavat muutokset:
  - Varhaiskasvatuksen toimenpidesuunnitelmista poistetaan ”varhaiskasvatussuunnitelman sekä lapsen varhaiskasvatussuunnitelman päivittäminen vuoden aikana uusien perusteiden mukaiseksi. Ja mittari ”käytössä 1.8.2019.” sekä ”Varhaiskasvatuksessa odotellaan uusia tilaratkaisuja, jotka vaikuttavat henkilöstösäästöihin. Tavoitteena on, että”.
  - Opetustoimen riskeistä ja niiden arvioinneista sivulta 28 poistetaan ”koulu- ja varhaiskasvatuksen rakennusten kunto” ja riskeihin varautumisesta ja hallinnasta poistetaan ”valmistaudutaan varasuunnitelmilla ja nopeutetaan tilojen hankkimista”.
  - Teknisen lautakunnan tasapainottamissuunnitelmasta poistetaan soranottoalueet sivulta 49.
  - Muuttaa investointiosaan kohtaan kuntamarkkinointi määrärahasi 50 000 € ja jaksottaa menot useammalle vuodelle.
  - Siivouspalvelut riskit ja niiden hallinta kohtaa ”siivoustyön ulkoistaminen” tarkennetaan.
  - Kasvatus- ja koulutuslautakunnan henkilöstömenojen tarkistus 42 000 €.
2. edellyttää vastaisuudessa vastuualuilta nykyistä suurempaa tarkkuutta talouden seurannassa ja raportoinnissa. Talousarvion valmisteluprosessissa on kiinnitettävä erityistä huomiota täsmällisyyteen jo ennen kuin asiat tulevat kunnanhallituksen käsittelyyn, jotta esitykset ovat sekä ohjeistuksen mukaisia että vastaavat todellista tilannetta.

VALT § 76
11.12.2019

Liitteenä 3 Talousarvio 2020 ja taloussuunnitelma 2020-2023

Arto Vähäsöyrinki esitti Teuvo Nymanin kannattamana neuvottelutaukoa. Neuvottelutauko pidettiin klo 18.32-18.56.

Päätös: Puheenjohtajan avattua keskustelun Arto Vähäsöyrinki esitti Teuvo Nymanin kannattamana Keskustan valtuustoryhmän ehdotukset:

- Sivulta 53 poistetaan kohta ”Niemenkartanon vesikaton uusiminen suojauksineen 700 000”.
- Oili Kiviranta ehdotti, että tähän kohtaan varataan 500 000, ehdotusta ei kannatettu. Oili Kiviranta jätti eriävän mielipiteen kohtaan ”Niemenkartanon vesikaton uusiminen suojauksineen” määrärahan poistoon.
- Sivulle 54 kohtaan Kirkkotien perusparannus kohtaan lisätään ” edellyttää valtionavustusta”.

TALOUSARVIO 2020 JA TALOUSSUUNNITELMA 2020-2023

Marko Pohlman esitti kohdan 7 Avustukset yhteydessä, että valmistellaan yrityksille toteutettavan tuen maksamista yritysstrategian 3.3. kohdan perusteella

Valtuusto hyväksyi liitteen mukaisen talousarvion 2020 ja taloussuunnitelman 2020-2023 Keskustan valtuustoryhmän esittämällä lisäyksillä sekä Marko Pohlmanin esittämällä valmisteluesityksellä. Muilta osin valtuusto hyväksyi talousarvion 2020 ja taloussuunnitelman 2020-2023 kunnanhallituksen esityksen mukaisesti.

ILMOITUSASIAT

VALT § 77

11.12.2019

Esa Hirvinen kertoi tarkastuslautakunnan huomioina terveystieteiden tutkimuskeskuksen ilmasto-
ti ja sprinklaus tulisi huomioida talousarviomuutoksena ja konserninohjaus tulisi
ajantasaistaa.

MUUT MAHDOLLISET ASIAT

VALT § 78
11.12.2019

Valtuuston puheenjohtaja Kaarlo Paavola kiitti valtuutettuja, hallituksen jäseniä, viranhaltijoita ja työntekijöitä kuluneesta vuodesta ja toivotti kaikille hyvää joulua.

Simo vedenpää tiedusteli valtuustolta tuulivoima-asian edistymistä. Kunnanjohtaja vastasi, että selvityksessä on ilmennyt, että asutus on Reisjärvellä aika pirstaleista ja katsotuilla alueilla tuulet eivät ole suotuisia. Tuulivoimalle on kuitenkin tarjottu maa-alueita käytettäväksi.

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät 70-73, 77-78
	Hallintolainkäyttöl 5 §:n/muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen, käynti- ja postiosoite, telefaxnro ja sähköpostiosoite Pohjois-Suomen hallinto-oikeus Isokatu 4, 3. krs, PL 189 90101 OULU puh. 029 56 42800 fax: 029 56 42841 sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet	
	Kunnallisvalitus, pykälät 74-76	Valitusaika 30 päivää
	Hallintovalitus, pykälät	Valitusaika 30 päivää
Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite	Pykälät	Valitusaika
Markkinaoikeus Erottajankatu 1-3, PL 118 00131 HELSINKI sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi puh. 010 364 3300 fax: 010 364 3314		14 päivää
Pöytäkirja on julkaistu kunnan internetsivuilla 16.12.2019. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksen tiedokseen seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.		

Valituskirjelmä	<p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet. <p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aiemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin HLL 21 §:ssä säädetään.</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla asiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.</p>
Valitusasia- kirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava 1): nimi, osoite ja postiosoite: Pykälät</p>
Lisätietoja	<p>Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>

REISJÄRVEN KUNTA			NIMENHUUTO- JA ÄÄNESTYSLUETTELO			
VALTUUSTO 11.12.2019						
	LÄSNÄ	POISSA	JAA	EI	TYHJÄÄ	
Halonen Jyrki		x				
Hirvinen Esa	x					
Huuskonen Sari		x				
Kinnunen Helena	x					
Kinnunen Mikko		x				
Kiviranta Oili	x					
Niemi Pauli		x				
Nyman Teuvo	x					
Paavola Kaarlo	x					
Parkkila Katri		x				
Pohlman Marko	x					
Saaranen Jarno		x				
Tilli Jouni	x					
Vedenpää Antti	x					
Vedenpää Simo	x					
Vähäsöyrinki Arto	x					
VARAVALTUUTETUT:						
Mäntypuro Kauko	x					
Kemppainen Timo	x					
YHTEENSÄ	12	6				

TULOSLASKELMA sisäiset ja ulkoiset tulot ja menot	TA 2019 alkuperäinen	TA 2019 muutos	TA 2019 muutoksen jälkeen
TOIMINTATULOT	8 949 260		8 949 260
Myyntituotot	5 497 060		5 497 060
Maksutuotot	685 500		685 500
Tuet ja avustukset	187 900		187 900
Muut toimintatuotot	2 578 800		2 578 800
TOIMINTAMENOT	-27 628 410	-602 607	-28 256 017
Henkilöstökulut	-9 113 730		-9 113 730
Palvelujen ostot	-14 536 960	-410 400	-14 947 360
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 692 920		-1 692 920
Avustukset	-522 700		-547 700 **)
Muut toimintakulut	-1 762 100	-192 207	-1 954 307
TOIMINTAKATE	-18 679 150	-602 607	-19 306 757
VEROTULOT	8 720 000	-465 488	8 254 512
Kunnan tulovero	7 610 000	-406 031	7 203 969
Kiinteistövero	700 000	-10 807	689 193
Osuus yhteisöveron tuotosta	410 000	-48 650	361 350
VALTIONOSUUDET	10 500 000	588 339	11 088 339
Yleinen valtionosuus *)	10 789 000	120 436	10 909 436
Kunnan opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	<u>-289 000</u>	<u>87 903</u>	<u>-201 097</u>
Valtionosuudet yhteensä	10 500 000	208 339	10 708 339
*) Sisältää veromenetysten kompensatiota 121.578 e			
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		380 000	380 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	250 000	300 000	550 000
Korkotuotot	54 000		54 000
Muut rahoitustuotot	396 000	300 000	696 000
Korkokulut	-200 000		-200 000
Muut rahoituskulut			
VUOSIKATE	790 850	-179 756	586 094
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-892 850	-93 244	-986 094
Suunnitelman mukaiset	-892 850	-93 244	-986 094
Arvonalentumiset			
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-102 000	-273 000	-400 000

**) TA 2019 muutoksen jälkeen, Avustukset -547.700 sisältää 7.5.2019 § 26 valtuuston hyväksymän talousarviomuutoksen -25.000 e, työmatkakustannusten kompensatio.

VEROTULOT

Reisjärvi

1 000 €

S

0

10.2019

9.10.2019

sis. uudet kiinteistöveroprosentit 2020-2022

Yhteenveto						
TILIVUOSI	2017	2018	2019**	2020**	2021**	2022**
Verolaji						
Kunnallisvero	7 136	6 965	7204	7365	7453	7660
Muutos %	4,5	-2,4	3,4	2,2	1,2	2,8
Yhteisövero	415	373	361	378	397	411
Muutos %	20,5	-10,1	-3,2	4,7	5,0	3,3
Kiinteistövero	691	692	689	754	754	754
Muutos %	1,0	0,2	-0,4	9,5	0,0	0,0
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	8 242	8 030	8255	8497	8605	8825
Muutos %	4,9	-2,6	2,8	2,9	1,3	2,6

Taulukoiden luvut on esitetty käyvin hinnoin, eli inflaation vaikutusta ei ole eliminoitu

Kuluttajahintaindeksi, 2000=100	120,5	121,6	122,7	124,1	125,8	127,5
Kuluttajahintaindeksin muutos	0,6	0,9	0,9	1,1	1,4	1,4
Peruspalvelujen hintaindeksi	129,0	130,4	132,7	135,4	138,0	140,5
Peruspalv. hintaindeksin muutos	-0,8	1,1	1,8	2,0	1,9	1,8

Lisäksi harkinnanvaraisen valtionosuuden 380.000 e vuodelle 2019.

VALTIONSUUDET

Tarkistettu laskelma kunnan valtionosuudesta ja kotikuntakorvauksista vuonna 2019									
Lähde: VM 11.11.2019 / VM 31.12.2018 / OKM 5.8.2019									
Kunta	A	B	C	D	E	F	G	H	
	Asukas- luku	Kunnan perus- palvelujen valtionosuus	siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	Muut opetus- ja kulttuuri- toimen valtionosuudet	Valtion- osuudet yhteensä	€/asukas	MUUTOS 2018 --> 2019		
	31.12.2017	2019	yhteensä	2019	2019		euroa	prosenttia	€/asukas
691 Reisjärvi	2 813	10 909 436	3 112 616	-201 097	10 708 339	3 807	-22 999	-0,2 %	-8

Lähde: Suomen Kuntaliitto

REISJÄRVEN KUNTA

TALOUSARVIO 2020

TALOUSSUUNNITELMA 2020–2023

Havainnekuva Tuulenpesän päiväkoti

KHALL 2.12.2019 § 207
KVALT 11.12.2019 § 76

Sisällys

YLEINEN OSA	3
1 Taloussuunnittelua koskevat säännökset.....	3
1.1 Kuntalain taloussäännökset	3
1.2 Taloussuunnittelun periaatteet	5
1.3 Kunnan organisaatio	6
1.4 Kuntastrategia 2035.....	7
1.5 Toiminnan kehittymiseen vaikuttavat seikat	8
1.6 Sote-uudistus	9
1.7 Taloussuunnitelman laadinnan perusteet	10
1.7.2 Kansantalouden näkökulma	10
1.7.3 Kuntatalouden näkökulma	10
1.7.4 Alueellinen kehitys	11
1.7.5 Reisjärven kunnan taloudellinen tilanne ja tulevaisuuden näkymät	12
1.7.6 Väestö	13
1.7.7 Työllisyys.....	14
1.7.8 Verot ja valtionosuudet	15
1.8 Talousarvion sitovuus	16
1.9 Taloussuunnitelman tavoiteasetanta	16
2 KÄYTTÖTALOUS JA TOIMINTA	17
2.1 Keskusvaalilautakunta.....	17
2.2 Tarkastuslautakunta.....	18
2.3 Kunnanhallitus	18
2.4 Kasvatus- ja koulutuslautakunta	26
2.5 Vapaa-aikalautakunta	33
2.6 Tekninen lautakunta	38
3 TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN	47
3.1 Talouden tasapainottamistarve	47
3.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	47
4 LASKELMAT.....	51
4.1 Kunnan tuloslaskelma	51
4.2 Kunnan rahoituslaskelma.....	52
5 INVESTOINTISUUNNITELMA	53
6 HENKILÖSTÖSUUNNITELMA.....	54
7 AVUSTUKSET.....	55
8 KONSERNIN TYTÄRYHTIÖT.....	56
8.1 Asunto Oy Reisjärven Keskus-Rivi	56
8.2 Asunto Oy Reisjärven Viljamäki II	56
8.3 Asunto Oy Reisjärven Viljamäki III	56
8.4 Kiinteistö Oy Reisjärven Petäjälänna	57
8.5 Kiinteistö Oy Santala	58
8.6 Kiinteistö Oy Reisjärven Teollisuushallit	58
8.7 Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratalot	59
8.8 R-Net Oy.....	59
8.9 Reisjärven Lämpö Oy.....	60

YLEINEN OSA

Kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatiminen perustuu kuntalain säännöksiin, joiden tarkoituksena on varmistaa kunnan tehtävien ja talouden oleminen kestäväällä pohjalla ja tasapainossa.

Kunnan tulee toiminnassaan edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Kunnanvaltuuston hyväksymä kuntastrategia on talousarvion ja -suunnitelman laadinnan keskeinen peruste.

Kunnan talousarvion laadinnan tavoitteena on ohjata ja kannustaa kuntaa tulokselliseen toimintatapaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa tulee osoittaa riittävät resurssit asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi sekä osoittaa, miten toiminta ja investoinnit rahoitetaan. Tuloksellisuustavoitteita havainnollistavat sellaiset mittarit, joihin voidaan omalla toiminnalla vaikuttaa. Tavoitteiden asettamisen lisäksi arvioidaan niihin liittyvät riskit ja niihin varautuminen.

Talous- ja toimintasuunnitelman lähtökohdat, yleiset perusteet ja kehitysnäkymät vuosille 2020-2023 esitetään tässä luvussa. Lähtökohtia kuvataan lainsäädännön, kansantalouden, kuntatalouden sekä alueellisen ja oman kunnan kehityksen näkökulmista.

1 Taloussuunnittelua koskevat säännökset

Kuntalaki edellyttää kunnan toiminnalta tavoitteellisuutta ja suunnitelmallisuutta. Kunnan talouden suunnittelussa lähtökohtana ovat strategiassa kunnan toiminnalle asetetut pitkän aikavälin tavoitteet, ennakoitujen talouden kehitysnäkymät, arvioitu väestön ja elinkeinojen kehitys sekä muut toimintaympäristön muutokset. Talousarviossa ja -suunnitelmassa otetaan huomioon koko kuntakonserni niin, että tytäryhteisöjen toiminta ja talous kytketään tavoitteiden avulla tiiviisti kunnan strategiaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään sekä kunnalle että kuntakonsernille toiminnan ja talouden tavoitteet.

Talousarviolla ja -suunnitelmalla on kunnassa kolme päätehtävää: 1) Asetetaan palvelutoimintaa ja investointihankkeita koskevat tavoitteet ja kuvaus palvelutoiminnan ja investointien kokonaisuuden laajuudesta. 2) Talousarvioon ja -suunnitelmaan budjetoidaan menoja ja tuloja koskevat arviot eri tehtäville ja hankkeille. Talousarviovuoden arviot ovat sitovia määrärahoja ja tuloarvioita. 3) Talousarviossa ja -suunnitelmassa osoitetaan, miten varsinainen toiminta ja investoinnit rahoitetaan.

Talousarvion ja -suunnitelman rakenne palvelee mainittuja kolmea tehtävää: palvelutoimintaa ja investointihankkeita koskevien tavoitteiden asettaminen sekä niiden edellyttämien menojen ja tulojen budjetointi tehdään käyttötalous- ja investointiosissa. Toiminnan ja investointien pääomarahoitusta ja siihen liittyvät korvaukset osoitetaan tuloslaskelmaosassa ja rahoituslaskelmaosassa.

1.1 Kuntalain taloussäännökset

Kuntalaki

Kunnan taloutta koskevat säännökset on koottu kuntalain 110 - 120 pykäliin. Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta ja päättää talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, omistajaohjauksen periaatteista, varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista, takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Valtuuston tulee päättää myös kunnan liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista (*Kuntal 14 §*).

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja veloitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (*suunnitelmakausi*). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Tavoitteet on pyrittävä asettamaan siten, että ne kattavat tehtäväalueen perustehtävät ja ovat toteutettavissa niihin osoitetuilla voimavaroilla. Määräraha tai siinä pysyminen tai lakisääteisten veloitteiden täyttäminen eivät itsessään ole kuntalain tarkoittamia tavoitteita.

Kunnan toiminnalle asetettavien tavoitteiden on hyvä olla konkreettisia ja kuvata kunnan aikaansaannoskykyä ja positiivisia vaikutuksia kuntalaisten hyvinvointiin sekä kunnan elinvoimaisuuteen. Hyvinvointi-hyödyillä tarkoitetaan kunnan toimenpiteillä aikaansaatuja positiivisia vaikutuksia kuntalaisten hyvinvointiin. Tavoitteisiin kuuluvat myös kunnan taloudellista tilaa, investointeja, taseen kertynyttä yli-/alijäämäisyyttä, velkaantumista, veroprosentin tasoa ja rahoituksen riittävyttä kuvaavat mittarit. Tavoitteet tulee sitoa niihin osoitettuihin voimavaroihin. Tavoitteiden ja niiden saavuttamisen edellyttämien toimenpiteiden määrittelyn tulee olla vuorovaikutteinen prosessi ja siinä tulee hyödyntää henkilöstön asiantuntemusta.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloushoidossa on noudatettava talousarviota.

Alijäämän kattamisvelvoite

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan (*Kuntal 110.3 §*).

Reisjärven kunnan vuoden 2018 tilinpäätös oli alijäämäinen ja taseeseen syntyi katettavaa alijäämää. Syntynyt alijäämä tulee kattaa vuoden 2023 loppuun mennessä. Taloussuunnitelma on tällöin enintään neljän vuoden mittainen eli 2020-2023, ja talousarviovuosi 2020 on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelmassa on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä alijäämän kattamiseksi.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely

Mikäli kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää säädetyssä määräajassa, tulee kunnan ja valtion yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi. Tällöin voidaan käynnistää kuntalain 118 § mukainen erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely.

Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos vähintään toinen seuraavista erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksistä täyttyy.

Nykylainsäädännön mukaan arviointimenettely voidaan käynnistää, jos

1. kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa eli enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien

tai

2. asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa

tai

kunnan rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

- 1) kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen;
- 2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;
- 3) asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;
- 4) kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

Edellä tarkoitettujen tunnuslukujen raja-arvot lasketaan vuosittain Tilastokeskuksen ylläpitämistä konsernitilinpäätösten tiedoista. Tunnuksien laskentaperusteina käytetään Tilastokeskuksen käyttämiä laskentaperusteita ja kunnan vahvistamaa tuloveroprosenttia.

1.2 Taloussuunnittelun periaatteet

Kunnan talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa noudatettavia periaatteita ovat tasapaino-, brutto- ja netto-, suorite-, tulojen realisointi-, täydellisyys- ja kehysbudjetointiperiaate.

Tasapainoperiaate tarkoittaa tulorahoituksen riittävyydestä ja maksuvalmiuden säilyttämisestä huolehtimista sekä kunnan sitoumusten ja niihin liittyvien riskien pitämistä voimavaroja vastaavina.

Bruttoperiaate tarkoittaa, että menot ja tulot budjetoidaan erikseen määrärahoina ja tuloarvioina. Netto-periaate tarkoittaa, että talousarviossa sitovuus määrätään nettomääräisesti tulojen ja menojen erotuksena.

Suoriteperiaate tarkoittaa, että talousarvioon ja -suunnitelmaan otetaan varainhoitovuoden aikana vastaanotetuista tuotannontekijöistä aiheutuvat tulot ja muut sellaiset menot, joiden suorittamiseen kunta on varainhoitovuoden aikana sitoutunut.

Tulojen realisointiperiaate tarkoittaa, että talousarvioon ja -suunnitelmaan otetaan varainhoitovuoden aikana suoritteiden luovuttamisesta aiheutuvat ja muut lopullisesti kunnalle kuuluvat tulot.

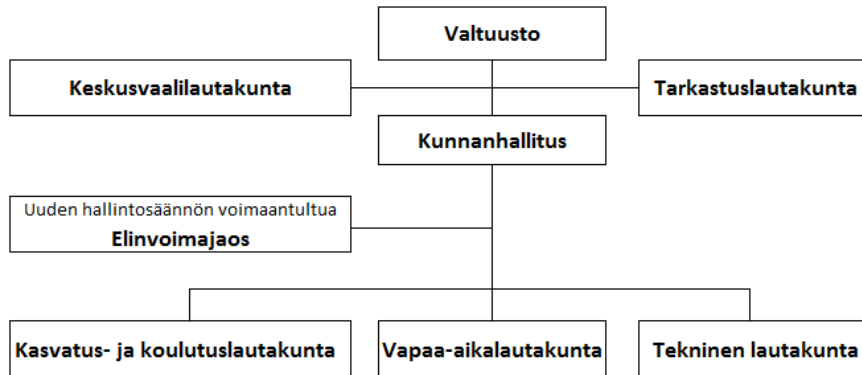
Täydellisyysperiaatteen mukaan talousarvioon otetaan kunnan rahan käyttö ja rahan lähteet kokonaisuudessaan, tiedossa olevia menot ja tulot otetaan mukaan talousarvioon.

Kehysbudjetointiperiaatteen mukaisesti valtuustolla on laaja harkintavalta päättää talousarvion määräraha-kokonaisuuksista. Pääsääntöisesti määräraha asetetaan tehtäväkohtaisena siten, että toiminnan tavoitteet ja niiden saavuttamiseen varatut varat ovat yhdistettävissä talousarviossa.

1.3 Kunnan organisaatio

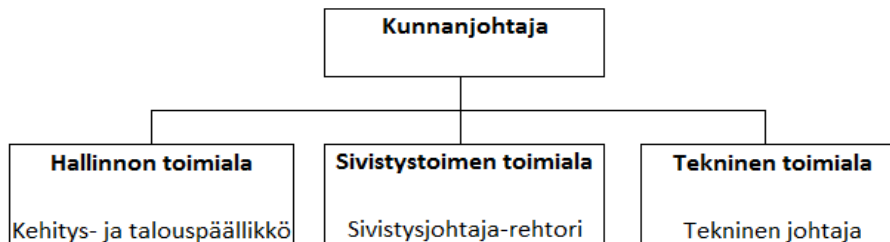
Kunnan hallinto-organisaatio

Päätösvaltaa Reisjärven kunnassa käyttää valtuusto ja sen valitsema kunnanhallitus ja lautakunnat. Kunnanvaltuuston lisäksi kunnassa on kunnanhallitus, kasvatusta- ja koulutuslautakunta, vapaa-aikalautakunta ja tekninen lautakunta. Valtuuston on asettanut toimikaudekseen myös talouden tarkastusta varten tarkastuslautakunnan ja kunnassa toteutettavia vaaleja varten on keskusvaalilautakunta.

Kunnan hallinto-organisaatioon on lisätty kunnanhallituksen alaisena toimiva elinvoimajaos, joka on suunniteltu toteutettavaksi hallintosääntöpäivityksen yhteydessä.

Kunnan henkilöstöorganisaatio

Kuntakonserni

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan ja sen tytäryhteisöjen muodostamaa kokonaisuutta. Kunta on kuntakonsernin emoyhteisö ja kunnan tytäryhteisöjä ovat ne yhteisöt, joissa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräysvalta. Kunnan tytäryhtiötä ovat ne yhteisöt, joissa kunnan määräysvalta on yli 50 %. Osakkuusyhteisöissä kunnan määräysvalta on 20-50 %. Kuntakonserniin kuuluvat myös ne kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Valtuusto päättää kunnan omistajanohjauksen periaatteista eli siitä, kuinka kunnan omistamia yhtiöitä johdetaan, ohjataan ja valvotaan. Näiden periaatteiden perusteella kunnanhallitus ja kunnanjohtaja toteuttavat kuntakonsernin omistajanohjausta.

Reisjärven kunnan tytäryhtiöitä ovat:

Tytäryhteisöt	Osuus, %	Tytäryhteisöt	Osuus, %
Asunto Oy Reisjärven Keskus-Rivi	52,10	Kiinteistö Oy Reisjärven Petäjälänna	100
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki II	70,94	Kiinteistö Oy Reisjärven Santala	100
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki III	79,81	Kiinteistö Oy Reisjärven Teollisuushallit	100
R-Net Oy	60,00	Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratalot	100
		Reisjärven Lämpö Oy	100

Osakkuusyhteisöjä ovat: As Oy Reisjärven Koivurinne, As Oy Reisjärven Vuorilanpuhto, As Oy Reisjärven Kanttorila.

Kuntayhtymiä ovat: Peruspalvelukuntayhtymä Selänne, Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymä Soite ja Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDU.

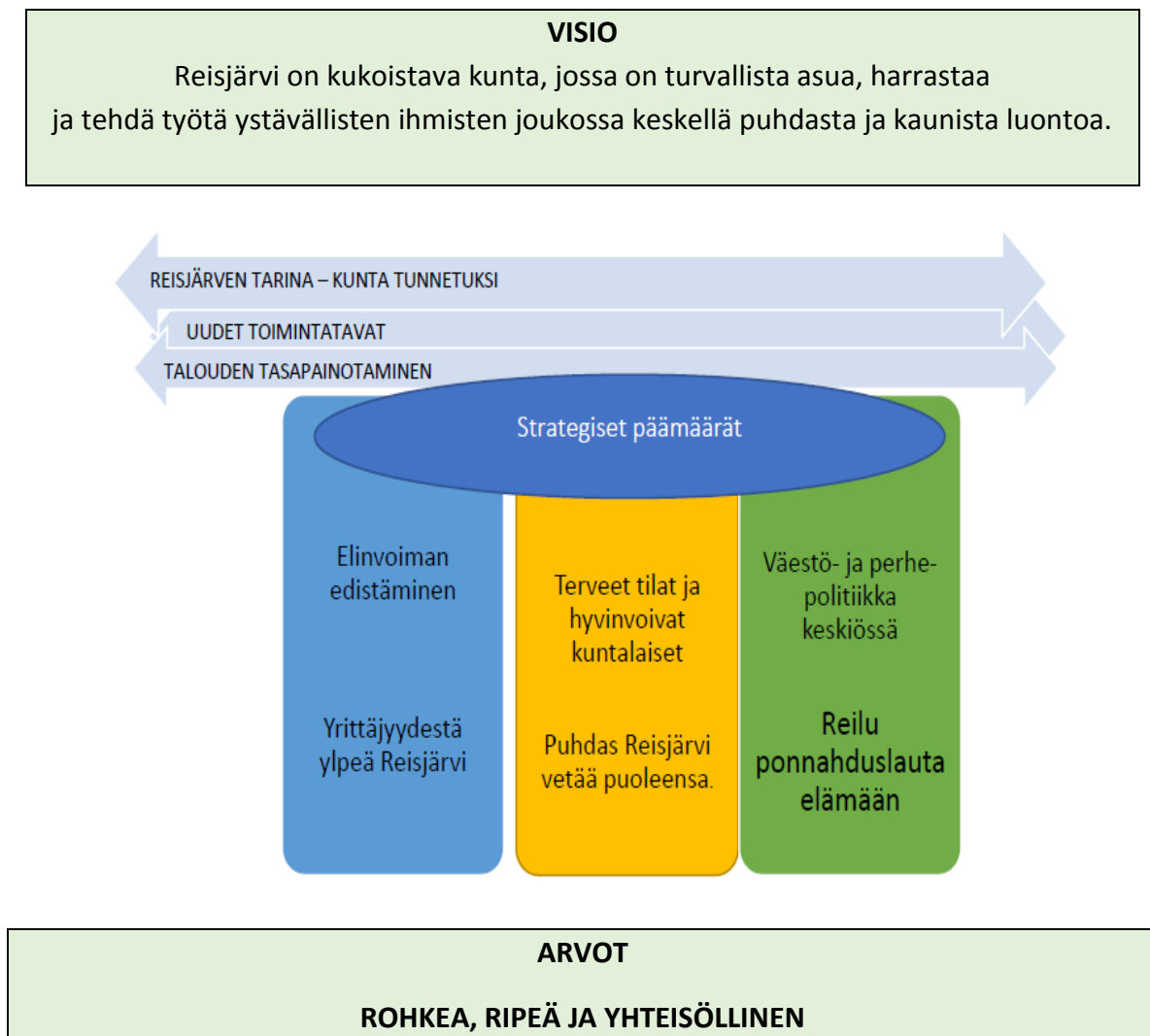
Muita jäsenyhteisöjä ovat: Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Keski-Pohjanmaan liitto.

1.4 Kuntastrategia 2035

Kuntastrategiassa valtuusto on päättänyt kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kunnan talousarvio ja -suunnitelma on laadittu toteuttamaan kuntastrategiaa siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Reisjärven kuntastrategia on laadittu toimintaa ohjaavaksi työvälineeksi vuoteen 2035 saakka. Tarkemman tason tavoitteet ja toimenpiteet on laadittu vuosille 2019-2021. Strategian mukaisesti Reisjärven kunnan tulevaisuutta rakennetaan yhdessä. Talousarvion toiminnalliset tavoitteet on asetettu tukemaan strategisten päämäärien saavuttamista.

Reisjärven kuntastrategian visio, päämäärät ja arvot ovat seuraavat:

1.5 Toiminnan kehittymiseen vaikuttavat seikat

Toiminnan kehittymistä arvioidaan tarkastelemalla merkittävimpiä riski- ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittymiseen vaikuttavia seikkoja. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan, ja että toiminta on tuloksellista. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei eriytetä muusta tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävästä toiminnasta, vaan sen on jatkuttava osana päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista.

Strategiset riskit

Strategiset riskit liittyvät kunnan pitkäaikaisiin tavoitteisiin kohdistuviin epävarmuustekijöihin. Riskit liittyvät lähinnä toimintapäätösten tekemiseen, resurssien jakamiseen, johtamisjärjestelmään ja riittävään kykyyn reagoida toimintaympäristön muutoksiin. Talousarviossa ja -suunnitelmassa taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden tulee olla strategisten päämäärien mukaisia ja tukea niiden saavuttamista.

Henkilöstöriskeistä puutteelliset sijaisjärjestelyt aiheuttavat riskejä toiminnallisesti ja erityisosaamista vaativien tehtävien hoidon jatkuvuudessa. Myös ammattitaitoisen henkilökunnan saatavuus on jo osin toteutunut riskitekijä. Ratkaisevaa onnistumisen kannalta on hallittu henkilöstön vaihtuminen. Erityistä huomiota tulee kiinnittää perehdyttämiseen ja henkilöstön jaksamiseen. Koko kunnan perehdytysoppaan laadinta on ensisijainen tehtävä. Henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittäminen ja ammattitaidon säilyttäminen tulee varmistaa koulutussuunnittelulla ja osoittamalla siihen tarvittavat resurssit.

Toiminnalliset ja taloudelliset riskit

Kunnan taloudelliset riskit ovat erittäin korkeat. Kunnan taseen kumulatiivinen alijäämä oli 1,1 milj. euroa vuoden 2018 tilinpäätöksessä. Lisäksi kunnan ja kuntakonsernin velkamäärä asukasta kohden on yli 10.000 euroa. Alijäämän kattamiseksi ja talouden tasapainon saavuttamiseksi tarvitaan erityisiä toimenpiteitä. Toimintamenoja on supistettava. Investoinneista toteutetaan vain välttämättömät ja nekin on sopeutettava talouden kantokykyyn. Kunnan velan määrän kasvu on saatava pysähtymään. Sote-menojen osuus on kaikista kunnan käyttötalouden toimintamenoista lähes puolet. Niiden hillitseminen on myös keskeinen tavoite.

Rahoitusriskit

Merkittävimmät rahoitusriskit liittyvät arvopaperisalkkuun sisältyvien sijoituskohteiden markkina-arvojen vaihteluihin ja korkeaan lainamäärän korkoriskiin. Kunnan lainojen korkomarginaalit ovat kuitenkin maltilliset. Muutama yksittäinen laina on myös korkosuojattu. Konserniyhtiöihin liittyvät lainasaamisiin ja takausvastuisiin liittyvät epävarmuustekijät on myös otettava huomioon.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskit liittyvät kunnan henkilöstöön, omaisuuteen ja toimintaan. Reisjärven kunnan omaisuus on vakuutettu ja se tarkistetaan vuosittain. Kunnan kiinteistöjen kunto ja siitä johtuvat riskit ovat arvioinnissa keskeisimmällä sijalla.

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kuntakonsernin hyvää hallintoa ja johtamista, ja ne koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja tilivelvollisia viranhaltijoita sekä kaikkea kuntakonsernin toimintaa.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä ja menetelmiä, joilla pyritään toiminnan tuloksellisuuden – taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden – ylläpitämiseen, edistämiseen ja parantamiseen toiminnan ja jatkuvuuden turvaamiseen kirjanpidon ja muiden informaatiojärjestelmien luotettavuuden varmistamiseen erehdysten, virheiden ja väärinkäytösten ennaltaehkäisyyn ja toteamiseen varojen huolellisen ja taloudellisen hoidon turvaamiseen.

Jokainen kunnan palveluksessa oleva henkilö on velvollinen omalta osaltaan noudattamaan toimintaa koskevia lakeja, kunnanvaltuuston hyväksymiä toimintaa ohjaavia sääntöjä, kunnanhallituksen ja johdon tekemiä päätöksiä ja antamia ohjeita sekä pyrkiä saavuttamaan yksikölle asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan vastuulla on luoda edellytykset toimivalle sisäiselle valvonnalle. Sisäisen valvonnan ohjeistus tullaan päivittämään uudistetun hallintosäännön hyväksymisen jälkeen.

Konsernivalvonnan järjestäminen

Kunnan konsernivalvontaa toteutetaan valtuuston vahvistaman konserniohjeen mukaisesti. Konserniohje tullaan päivittämään vuoden 2020 aikana.

Riskien hallinta

Kunnanjohtaja ja kunnanhallitus, johtavat viranhaltijat ja lautakunnat vastaavat siitä, että riskienhallinta on kokonaisvaltaista. Kunnan ja kuntakonsernin tasolla riskienhallinta kattaa strategiset, toiminnalliset, taloudelliset sekä lakien ja hyvän hallintotavan noudattamiseen liittyvät riskit. Lisäksi se sisältää riskien tunnistamisen, analysoinnin ja priorisoinnin, hallinnan toimenpiteiden määrittelyn ja valvonnan sekä tuloksellisuuden arvioinnin.

1.6 Sote-uudistus

Sote-uudistus on sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen ja rakenteiden uudistus. Uudistuksen tavoitteena on parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta ja kaventaa ihmisten hyvinvointi- ja terveyseroja. Antti Rinteen hallitus on käynnistänyt Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -kehittämishojelman terveyskeskusten vahvistamiseksi. Ohjelman tarkoituksena on kehittää nykyisestä terveyskeskuksesta laaja-alainen sosiaali- ja terveyskeskus, josta asiakas saa palvelunsa sujuvasti ja avun yksilöllisiin tarpeisiin.

Muutos toteutetaan muun muassa tiukentamalla hoitotakuuta, siirtämällä painotusta raskaista palveluista ehkäisevään työhön sekä vahvistamalla sote-ammattilaisten yhteistyötä. Palvelujen laatuun panostetaan tuomalla tutkimus- ja kehittämistoiminta takaisin osaksi sosiaali- ja terveyskeskusten arkea. Digitaalisia ja mobiileja palveluja otetaan käyttöön siellä, mihin ne soveltuvat.

Tavoitteena on turvata sosiaali- ja terveyspalvelujen yhdenvertainen saatavuus kaikille, jotka tarvitsevat hoitoa tai tukea. Sote-uudistukseen sisältyy peruspalvelujen kehittämishojelman lisäksi rakenteiden uudistaminen. Sote-uudistus rakentuu 18 itsehallinnollisen maakunnan ja viiden yhteistyöalueen pohjalta. Julkinen sektori säilyy palvelujen järjestäjänä ja päätuottajana myös tulevassa mallissa. Jatkossa maakunnat tuottavat palvelut pääosin itse, ja yksityiset toimijat sekä kolmas sektori täydentävät julkisia palveluja.

Ensimmäisinä käynnistyvät selvitykset Uudenmaan sote-erillisratkaisusta ja kuntien mahdollisuudesta toimia tuottajina. Selvitykset ovat osa rakenneuudistusta. Vuoden 2020 loppuun mennessä selvitetään rahoitusratkaisu ja maakuntien monialaisuus.

Sote-uudistuksen tavoitteena on turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut kaikille suomalaisille, parantaa palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta, kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja, turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti sosiaali- ja terveyspalveluihin, vastata ikääntymisen ja syntyvyyden laskun aiheuttamiin haasteisiin sekä hillitä kustannusten kasvua.

Sote-uudistuksen ollessa edellä kuvatussa vaiheessa, siihen liittyviä seikkoja ei ole otettu huomioon Reisjärven kunnan vuosien 2020-2023 taloussuunnitelmassa.

1.7 Taloussuunnitelman laadinnan perusteet

Talousarvion ja -suunnitelman laadinnan perusteissa esitetään yleiset perusteet, joita tarkastellaan kansantalouden, kuntatalouden sekä alueellisen ja oman kunnan kehityksen näkökulmista. Tässä luvussa esitettävät näkökulmat perustuvat valtiovarainministeriön syksyllä 2019 julkaisemiin Taloudelliseen katsaukseen ja Kuntatalousohjelmaa 2020-2023.

1.7.2 Kansantalouden näkökulma

Taloukasvu näyttää vielä lähiaikoina myönteiseltä huolimatta kansainvälisen talouden heikoista uutisista. Kotimainen kysyntä ylläpitää taloukasvua tulevina vuosina. Yksityisten investointien ja kulutuksen kasvu hidastuu epävarman ulkoisen ympäristön heijastuessa suomalaisten yritysten ja kuluttajien odotuksiin. Julkisen kulutuksen ja investointien merkitys bruttokansantuotteen kasvulle korostuu varsinkin ensi vuonna.

Keskipitkällä aikavälillä vuosina 2022–2023 taloukasvu hidastuu alle yhteen prosenttiin johtuen talouden rakenteellisista tekijöistä. Hidastuvan taloukasvun seurauksena työllisyyden koheneminen jää vähäiseksi. Julkisen talouden menot ovat pysyneet koko korkeasuhdanteen ajan tuloja suurempina. Julkisessa taloudessa on rakenteellinen alijäämä, joka ennusteen mukaan kasvaa lähivuosina. Julkista taloutta heikentävät vaimeneva taloukasvu, väestön ikääntymisestä johtuva menojen kasvu sekä hallitus-ohjelman mukaiset menonlisäykset.

Suomen BKT kasvaa 1,5 % vuonna 2019. Viennin kasvu on vaimeaa Euroopan talousnäkyvien säilyessä epävarmoina. Asuinrakennusinvestoinnit supistuvat, mutta myös tuotannollisten investointien kasvu hidastuu kansainvälisen talouden suhdanteen heikentyessä. Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu ansiotason nousun sekä korkean työllisyyden tukemana. BKT:n arvioidaan kasvavan 1,0 % vuonna 2020 ja 0,9 % vuonna 2021. Kotitalouksien säästämisasteen noustessa yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu.

Taloukasvun hidastuminen ja nimellispalkkojen nousu alkavat asteittain heikentää työllisyyden kasvua. Työllisyysasteen ennakoitaan nousevan 73,4 prosenttiin vuoteen 2021 mennessä työikäisen väestön edelleen vähentyessä. Työttömyysasteen ennakoitaan laskevan hitaasti 6,2 prosenttiin vuonna 2021.

1.7.3 Kuntatalouden näkökulma

Julkinen talous

Julkisen talouden menot ovat pysyneet tuloja suurempina. Julkisessa taloudessa on rakenteellinen alijäämä, joka ennusteen mukaan kasvaa lähivuosina. Taloutta heikentäviä tekijöitä ovat vaimeneva taloukasvu, väestön ikääntymisestä johtuva menojen kasvu sekä hallitusohjelman mukaiset menonlisäykset. Pidemmällä aikavälillä julkisen talouden kestävyyttä heikentää erityisesti väestön ikärakenteen muutos. Väestön ikääntyminen kasvattaa vuosittain julkisia eläke-, terveydenhoito- ja hoivamenoja, vaikka uusia menoja kasvattavia päätöksiä ei tehtäisikään.

Lisäksi julkiseen talouteen kohdistuu paineita, jotka johtuvat muun muassa ilmastonmuutoksesta sekä liikenneväyliin ja kunnallistekniikkaan kertyneistä korjaustarpeista. Huoltosuhde nousee edelleen seuraavina vuosikymmeninä ikääntyvän väestön määrän kasvaessa ja työikäinen väestön määrän supistuessa. Nykyisellä kokonaisveroasteella ei näin ollen pystytä rahoittamaan kasvavia menoja. Jos julkista taloutta ei vahvisteta, pysyvä tulojen ja menojen epätasapaino eli kestävyysvaje johtaa voimakkaaseen velkaantumiseen.

Maan hallitus on päättänyt julkiseen talouteen pysyvästi vaikuttavista menolisäyksistä, verojen kiristyksistä ja uudelleenkohdennuksista. Hallituksen päättämät kertaluonteiset menolisäykset kasvattavat julkisen talouden alijäämää vuosina 2020–2022. Kertaluonteiset menolisäykset koostuvat valtaosin niin sanotusta tulevaisuusinvestointiohjelmasta.

Verovähennyksistä ja muista valtion päättämistä veroperustemuutoksista johtuva kunnallisverotulojen menetys on kompensoitavana kunnille. Vuodesta 2010 alkaen valtionosuuskompensaatio on mitoitettu kuntakohtaisen verotulomenetyksen suuruiseksi ja kompensoitu kunnittain saman suuruisena peruspalvelujen valtionosuuden kautta. Korvaus maksetaan kunnalle peruspalvelujen valtionosuuden yhteydessä.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuusvaroja siirretään enenevässä määrin erillisesti haettavien avustusten piiriin. Kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmään oli osoitettu 30 milj. euroa vuoden 2019 talousarviossa siirtotona kuntien peruspalvelujen valtionosuudesta. Vuodesta 2020 alkaen määräraha on 40 milj. euroa. Kannustin myönnetään valtionavustuksena, ja sitä voivat hakea kunnat ja kuntayhtymät. Avustuksen myöntämisessä arvioitiin erityisesti hankkeiden yhteiskunnallisen ja taloudellisen vaikuttavuuden toteutumista sekä hankkeiden yleistä merkitystä kuntien kannalta.

Julkisen hallinnon tuottavuuden edistämiseen liittyvät kehittämishankkeet voivat tietojärjestelmien kehittämisen lisäksi koskea esimerkiksi kuntien rakennuskannan ylläpidon ja hankintojen tehostamista sekä paikkariippumattomuuden ja palveluverkon kehittämistä.

Kuntatalous

Kuntatalouden menot kasvavat tuloja nopeammin ja kuntatalous heikkenee vuonna 2019. Verotulojen kertymistä hidastaa ja myöhentää ennakonpidätysmenettelyn muutokset ja tulorekisteriin liittyvät ongelmat. Vuosina 2020–2023 kuntien toimintamenojen vuotuisiksi kasvuksi arvioidaan 3,4 prosenttia. Menokasvua lisäävät palvelutarpeen kasvu ja hallitusohjelman lisäykset kuntien peruspalveluihin. Kunta-alan ansiokehityksen oletetaan mukailevan koko kansantalouden vajaan 3 prosentin vuotuisia ennustettua ansiokehitystä.

Kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapaino pysyy vuosina 2020–2023 mittavana. Kuntien lainakanta jatkaa kasvuaan. Kuntatalouden sopeutustarve on suuri. Hallituksen mahdolliset työllisyyttä edistävät toimet hyödyttäisivät myös kuntataloutta, mutta kuntatalouden vakauden turvaaminen edellyttää myös rakenteellisia uudistuksia. Lisäksi kuntien tulee jatkaa omia taloutta vahvistavia toimiaan.

Kuntakokoryhmittäin tilannetta tarkastellaan laskennallisen veronkorotuspaineen näkökulmasta. Laskelmien perusteella veronkorotuspaineita on kaikissa kuntaryhmissä, eniten alle 6000 asukkaan kunnissa. Yli 100000 asukkaan kunnissa talouden tasapainotila on paras, minkä vuoksi tarve veronkorotuksiin on selvästi muita pienempi. Tarve verojen kiristämiseen lisääntyy kaikissa kuntakokoryhmissä tarkastelukauden loppua kohti. Kaiken kaikkiaan veronkorotuspaine vaihtelee merkittävästi eri kokoisissa kunnissa.

Lähteet: Valtiovarainministeriön Taloudellinen katsaus, syksy 2019 ja Kuntatalousohjelmaa 2020-2023

1.7.4 Alueellinen kehitys

Reisjärven kunta kuuluu Nivala-Haapajärven seutukuntaan yhdessä Haapajärven, Nivalan ja Pyhäjärven kaupunkien ja Kärsämäen kunnan kanssa. Seutu on teollistunutta maaseutua, asiointi- ja yhtenäistä työssäkäyntialuetta. Asukkaita seudulla on hieman yli 28 000 ja yritysten toimipaikkoja 2 200. Nivala-Haapajärven seutukunta kuuluu osana Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan ja sen eteläiseen alueeseen. Alueella on vahvaa maataloutta, monipuolista koulutusta ja laaja yrityspohja. Asukasmäärän väheneminen on leimallista kaikille alueen kunnille.

1.7.5 Reisjärven kunnan taloudellinen tilanne ja tulevaisuuden näkymät

Kunnan talous on kiristynyt viimeisten vuosien aikana merkittävästi. Kiristyvässä kuntataloudessa kunnan lakisääteisten peruspalvelujen hoitamien edellyttää kustannustehokkuutta ja talousajattelua kaikissa toimissa. Taloudenhoidon tavoitteeksi on asetettu, että taloussuunnitelmassa esitetyillä tasapainottamistoimenpiteillä alijäämät saadaan katetuksi ja talouden tasapaino saavutetaan suunnittelukauden loppuun mennessä.

Rakennusinvestoinneista saatetaan loppuun vuonna 2019 aloitettu päiväkodin rakentaminen. Nykyisen rakennuskannan kunnossapito edellyttää edelleen mittavia korjausinvestointeja. Lisähaasteita tuovat myös sote-palveluiden tuottamisessa tarvittavat toimitilat. Lisäksi lakkautetuille kouluille tulee saada uutta käyttöä tai ne on kyettävä realisoimaan.

Reisjärven kunnan talousarvio

Reisjärven kunnan talousarvion ja taloussuunnitelman laadinnassa vuosille 2020-2023 on huomioitu kunnan talouden tilanne. Lähtökohtana on ollut, että kertyneet alijäämät on saatu katetuksi ja talous on tasapainossa vuoden 2023 loppuun mennessä. Talouden tasapainotuskeinoja on haettu kaikilla toimialoilla keväällä 2018 laaditun talouden tasapainottamisohjelman lisäksi niistä toimista, jotka tulivat esille Perlacon Oy:n tuella käydyssä talousanalyysissä.

Erytisen haasteelliseksi vuoden 2020 talousarvion laadinnan on tehnyt verotulojen ennakkotietojen vaihtelevuus ja vetotulotilitysten osittainen siirtyminen seuraavalle vuodelle. Valtionosuuksien painotuksen siirtyminen avustuksina haettavaan valtiontukiin edellyttää aktiivista hakumenettelyiden seuranta ja avustusten hakemista. Tiukalla taloudenhoidolla on varauduttava myös muihin ennakoimattomiin tekijöihin.

Vuoden 2020 talousarviossa toimintakate on -18 880 000 euroa, mikä on 200.850 euroa vuoden 2019 alkuperäistä talousarviota suurempi, mutta 426 757 euroa pienempi muutettuun vuoden 2019 talousarvioon nähden. Vuodelle 2020 vuosikate on 822 478 euroa, mikä on 31 628 suurempi kuin vuoden 2019 alkuperäisessä talousarviossa ja 236 384 suurempi muutettuun talousarvioon nähden.

Investoinnit

Investointisuunnitelma vuosille 2020-2023 sisältää huolella harkittuja, vain välttämättömiä hankkeita, joilla on kuntalaisten palvelutarvetta ja hyvinvointia edistäviä tavoitteita. Kunta luopuu toimintansa kannalta tarpeettomasta omaisuuseristä, jotka on kuvattu kohdassa 3.2 Talouden tasapainottamistoimet.

Investointisuunnitelman kokonaisnettomenot vuodelle 2020 ovat yhteensä 2 029 000 euroa. Suurimpia yksittäisiä investointeja ovat uuden päiväkodin rakentamisen loppuunsaattaminen ja kaavateiden perusparannukset. Vuohojärven kunnostushanke etenee suunnitellusti. Talousarviossa on varauduttu kuntakuvan ja vetovoimaisuuden lisäämiseen määrärahavaroituksella viestintävälineiden, tienvarsitaulujen ja opasteiden hankintaan. Kesän 2020 suur tapahtumat, kuten Suviseurat ja junioreiden pesäpalloleiri, ovat kuntanäkyvyyden edistämiseksi erinomaisia tilaisuuksia.

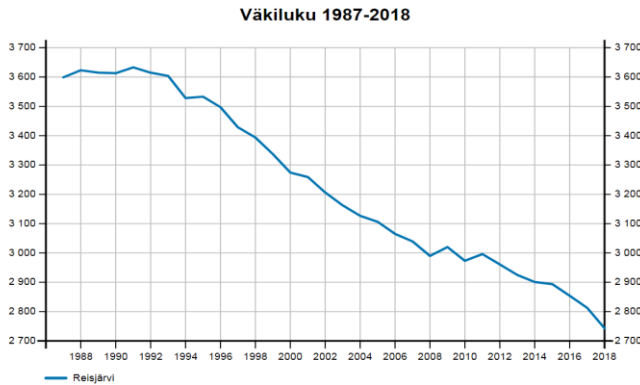
Kunnan lainakanta on edelleen erittäin korkea. Vuoden 2018 tilinpäätöksen mukaan kunnalla oli pitkäaikaista lainaa yhteensä 25 miljoonaa euroa eli 11 009 euroa asukasta kohden. Konsernivelkaa oli 11 317 euroa asukasta kohden.

Vuonna 2019 valmistuneen Niemenkartanon uuden alakoulun rakentaminen rahoitettiin leasing-rahoituksella. Rahoitusleasing käsitellään kunnan kirjanpidossa taseessa velkana ja vuosipoistoina. Kunnan lainakanta säilyy edelleen korkealla tasolla. Lainoja maksetaan takaisin lyhennyssuunnitelmien mukaisesti. Asukaskohtainen lainamäärän tulee olemaan edelleen yli 10 000 euroa asukasta kohden vuonna 2020.

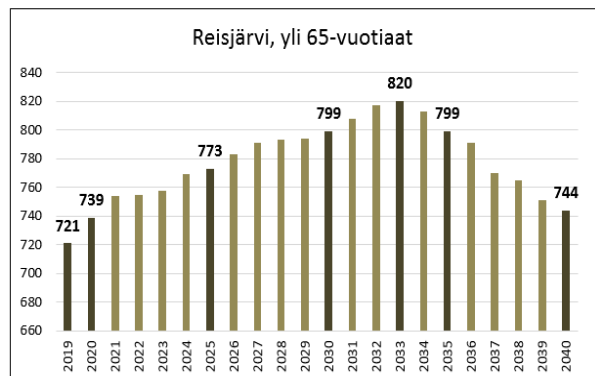
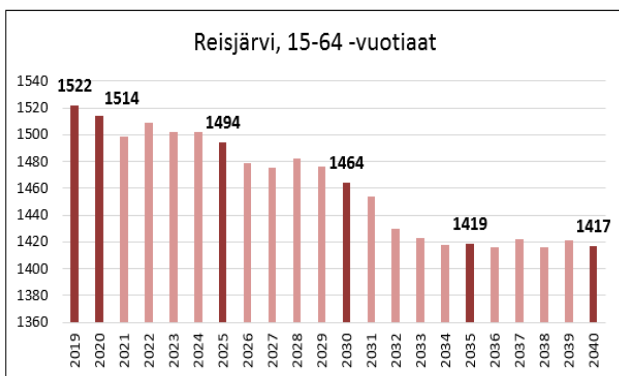
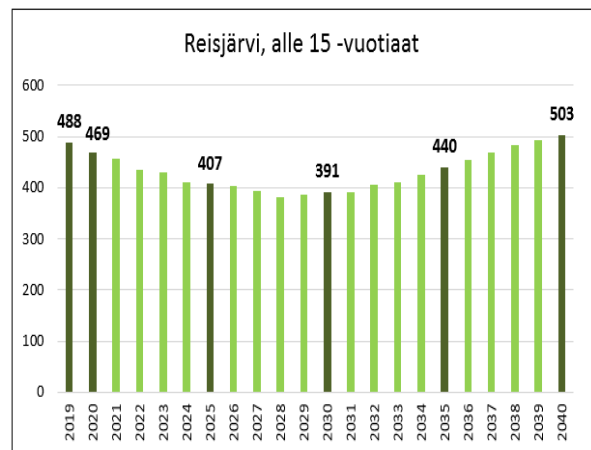
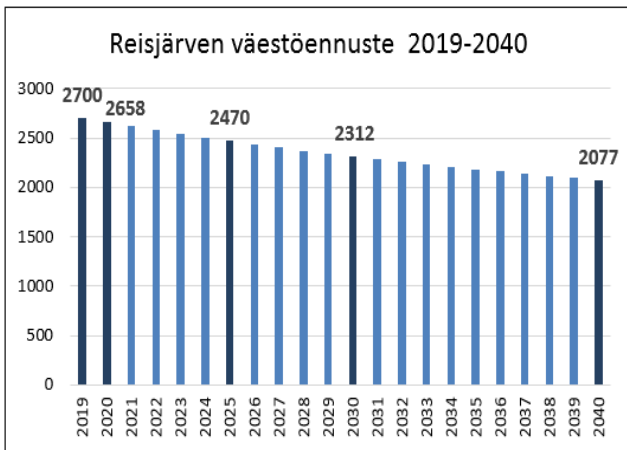
1.7.6 Väestö

Reisjärven asukasmäärä on vähentynyt viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana vuosittain, muutamaa pientä yksittäistä poikkeamaa lukuun ottamatta. Vuoden 2018 lopussa Reisjärvellä oli 2743 asukasta. Tilastokeskuksen syyskuussa 2019 julkaiseman ennusteen mukaan kunnan asukasluku jatkaa vähenemistään.

Ennusteen mukaan Reisjärven kunnan asukasluku olisi enää 2700 henkeä vuoden 2020 lopussa.

Seuraavassa Reisjärven väestöennuste ikäryhmittäin vuoteen 2040 saakka

Lähde: Tilastokeskus, 30.9.2019

1.7.7 Työllisyys

Pohjois-Pohjanmaan ja Reisjärven kunnan työllisyystilanne

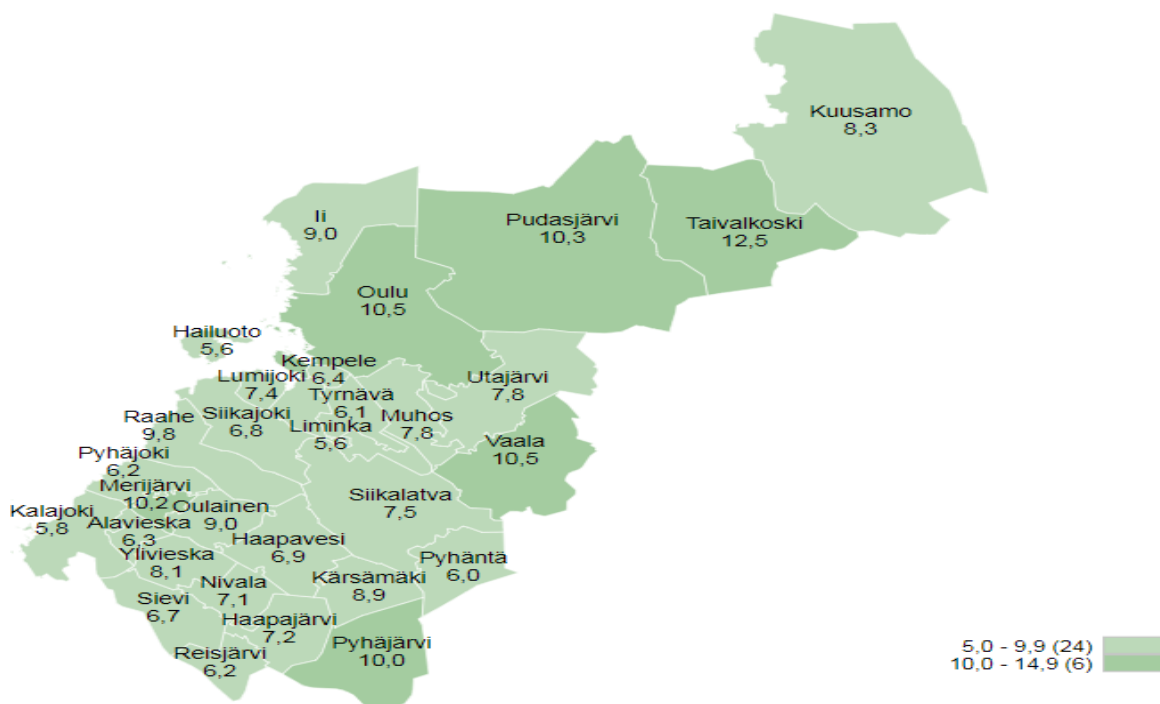
Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimistossa oli syyskuun aikana tarjolla 8500 avointa työpaikkaa. Syyskuun lopussa työttömiä työnhakijoita, lomautetut mukaan lukien, oli kaikkiaan 17200, joista miehiä oli 9700 ja naisia 7500. Työttömiä työnhakijoita oli 550 (-3,1 %) vähemmän kuin vuosi sitten.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta (työttömyysaste) oli Pohjois-Pohjanmaalla 9,2 %, mikä on samaa tasoa kuin vuosi sitten. Kunnittain työttömyysaste vaihteli Hailuodon ja Limingan 5,6 %:n ja Taivalkosken 12,5 %:n välillä. Reisjärvellä työttömyysaste oli syyskuun lopussa edelleen alhainen 6,2 %.

Pohjois-Pohjanmaalla työttömiä työnhakijoita oli kaikkiaan 17174, mikä oli 548 henkeä ja 3 % vähemmän kuin vuosi sitten. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 9,2 %. Avoimia työpaikkoja puolestaan oli 4269, mikä on 1009 työpaikkaa ja 31 % enemmän kuin vuosi sitten.

Reisjärvellä työttömyysaikaisen työmarkkinatuen maksut Kelalle ovat alentuneet tammikuun 10 400 eurosta syyskuun 7 300 euroon. Tammi-syyskuun maksut ovat olleet keskimäärin 9 080 euroa kuukaudessa.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriön TE-hallinnon rekisteritietoihin perustuva työnvälitystilasto, syyskuu 2019

Kuntouttava työtoiminta on Reisjärvellä hoidettu kunnan omana toimintana vuodesta 2017 lähtien. Tavoitteena on saada pitkäaikaistyöttömiä kuntouttavan työtoiminnan pariin ja samalla vähentää kunnalle aiheutuvia kustannuksia työmarkkinatuen kuntaosuuden osalta.

Työllistymisen ja asumismukavuuden edistämiseksi kunta on panostanut toimitiloihin ja asumismahdollisuuksiin. Uusien koulujen ja vuonna 2020 valmistuvan päiväkodin lisäksi kuntaan on rakennettu valokuituverkko. Vuokra-asumiseen tarkoitettu uusi rivitalo valmistuu marraskuun 2019 lopussa. Yritystoiminnan toimitilaraiveita ja siten työllisyyttä edistävänä toimenpidetavoitteena on toteuttaa teollisuusalueen toimitilalaajennus vuoden 2020 ensimmäisellä vuosipuoliskolla.

1.7.8 Verot ja valtionosuudet

Verotulot

Verotulot muodostuvat kunnan tuloverosta, osuudesta yhteisöveron tuottoon ja kiinteistöverosta. Verovuoden 2019 ennakot jäävät arvion mukaan tulorekisterin ilmoitusongelmista johtuen kaikkiaan noin 600 milj. euroa alhaisemmiksi kuin 2019 koko maan tasolla. Kuntakohtaisessa veroennusteessa em. tilitysviive, samoin kuin verokorttiuudistuksesta johtuvat tilitysvajeet, on huomioitu ja ennakkoverojen tasoa vuosille 2020-2022 on alennettu. Vuoden 2019 muutettu talousarvio ja vuosien 2020-2023 verotulot on esitetty Kuntaliiton lokakuun 2019 veroennustekehikon mukaisina.

Kunnan vuoden 2020 talousarvio perustuu 22,50 % tuloveroprosenttiin. Kiinteistöverojen osalta vuoden 2020 veroprosentteihin hyväksyttiin maltillisia korotuksia veroluokkiin, joista kunta saa verotuloja. Kiinteistöverojen korotuksen vaikutus vuositasona on noin 66 000 euroa vuodesta 2020 lähtien. Lisäksi vuonna 2020 toteutettavan kiinteistöveroselvityksen arvioidaan tuovan noin 40 000-60 000 euron vuotuisen verotulolisäyksen, mikä on huomioitu taloussuunnitelmassa vuodesta 2021 alkaen. Verotuloja arvioidaan saatavan vuonna 2020 yhteensä 8 500 433 euroa, mikä sisältää vuodelta 2019 siirtyviä verotulotilityksiä ja kiinteistöverotulojen lisäyksen.

Verotulot 1000 e	TP2017	TP2018	TA2019 alkup.	TA2019 muutos	TA2019 muutettu	TA2020	TS2021	TS2022	TS2023
Kunnallisvero	7136	6965	7610	-406	7204	7368	7453	7660	7669
Kiinteistövero	691	692	700	-11	689	754	794	794	800
Osuus yhteisöveron tuotosta	415	373	410	-48	361	378	397	411	421
Yhteensä	8242	8030	8720	-465	8255	8500	8645	8865	8890
muutos ed. vuoteen		-212			-224	246	147	220	25
muutos, %		-2,6			2,6	3,0	1,7	2,5	0,3

Valtionosuudet

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Peruspalvelujen valtionosuuden perusteena ovat sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä asukaskohtaisen taiteen perusopetuksen ja kuntien yleisen kulttuuritoimen laskennalliset perusteet. Uudessa järjestelmässä peruspalvelujen laskennallisia kustannuksia koskee yksi yhteinen ikäryhmitys. Järjestelmään sovelletaan ikäryhmituksen lisäksi seuraavia kriteereitä: sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta.

Laskennallisen osan valtionosuus saadaan vähentämällä kuntakohtaisesta laskennallisten kustannusten yhteismäärästä kunnan omarahoitusosuus, joka on kaikille kunnille asukasta kohti yhtä suuri. Tämän lisäksi kunnalle myönnetään valtionosuutta kolmen lisäosan perusteella. Lisäosissa ei ole omarahoitusosuutta. Lisäosia ovat syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus ja saamelaisuus.

Peruspalveluiden valtionosuuksista erotettiin omaksi rahakseen valtion tekemien veroperustemuutosten johdosta maksettava veromenetyksen kompensatio.

Lisäksi osana valtionosuusjärjestelmää on verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus. Tasausraja on nostettu sataan prosenttiin. Tasausrajan alapuolella oleville kunnille tasauslisänä lisätään valtionosuuteen tasausrajan ja kunnan laskennallisen verotulon erotuksesta 80 % (kunnan omavastuu 20 %). Valtionosuudet maksetaan kunnille kuukausittain ilman korvamerkintää yhtenä eränä.

Budjettiriihessä 17.9.2019 tehtiin päätös kertaluonteisen 237 milj. euron valtionosuuskompensaation siirrosta vuodelta 2020 vuodelle 2019. Valtionosuuden muutokseen vaikuttivat em. kompensaation lisäksi vuodelle 2019 tehtävä kuntien ja valtion välinen kustannustenjaon tarkistus. Vastaavasti kilpailukyky sopimuksen (kiky) takia kuntien valtionosuutta vähennettiin -91 euroa/asukas vuonna 2019. Kunnilta jää myös saamatta indeksijäädysten takia peruspalvelujen valtiosuutta.

Reisjärven vuonna 2019 saaman valtionosuuskompensaation suuruus on 43,22 euroa asukasa kohden, yhteensä 121 578 euroa. Reisjärvi sai myös vuoden 2019 harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta 380 000 euroa. Vuoden 2019 talousarviomuutosten jälkeen Reisjärven valtionosuuksien yhteismäärä on 11 088 000 euroa

Vuoden 2020 talousarviossa valtionosuuksia on yhteensä 11 112 045 euroa, mihin sisältyy 1 615 806 euroa edellisten vuosien veromenetysten kompensaatiota. Veromenetysten kompensaatio on arvioitu samansuuruiseksi myös suunnitelmavuosille.

Valtionosuudet	TP2017	TP2018	TA2019	TA2019	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022	TS2023
1000 e			alkuper.	muutos	muutettu				
Peruspalvelujen valtionosuus	10982	10731	10789	122	10911	9 697	9800	9900	9950
<i>siitä verotuloihin perustuva</i>									
<i>valtionosuudentasaus</i>			3113		3113	3 116	3200	3300	3350
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus			-289	88	-201	-201	-200	-200	-200
Yhteensä	10982	10731	10500	210	10710	9496	9600	9700	9750
Veromenetysten kompensaatio						1 616	1616	1616	1616
Harkinnanvaraisen valtionosuuden korotus				380	380				
Yhteensä	10982	10731	10500	589	11090	11112	11216	11316	11366
muutos ed. vuoteen		-251	-231		590	22	104	100	50
muutos, %		-2,3	-2,2		5,6	0,2	0,9	0,9	0

1.8 Talousarvion sitovuus

Talousarvion 2020 laadintaohjeen mukaisesti talousarvion sitovia eriä ovat valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Määräraha on valtuuston lautakunnille antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Vastuualueiden käyttötalouden talousarvion sitovuustaso valtuuston nähden on toimintakate eli toimintatulojen ja toimintamenojen erotus.

Investointiosa sitoo vastuualueita hankeryhmätasolla hallintosäännön ja talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti nettomenon suhteen. Investointiosan perustelut ovat sitovia. Rahoitusosan ja lainanoton osalta sitova taso on netto.

1.9 Taloussuunnitelman tavoiteasetanta

Kunkin toimialan ja talousarvioyksikön kohdalla esitetään sen tehtävä ja toiminnan kuvaus eli, mitä varten yksikkö on olemassa ja mikä sen palveluajatus on. Toiminnan painopistealueet tulee johtaa kuntastrategiasta. Toiminnallisten tavoitteiden tulee olla linjassa strategisten tavoitteiden kanssa ja tukea päämäärien saavuttamista. Talousarvion ja taloussuunnitelman laadinta nojautuu alkuvuonna 2019 päivitettyyn kuntastrategiaan.

Reisjärven kunnan talousarvion tavoiteasetannassa määritellään kuntastrategiaan mukaiset toiminnan painopisteet, toimenpiteet ja niitä kuvaavat mittarit. Järjestelmällinen toiminnallisten tavoitteiden mittaaminen toteutetaan talousarviovuoden aikana ja raportoidaan tilinpäätöksessä.

Toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseksi määritellään toimenpiteet ja niiden toteuttamiseen liittyvät riskitekijät sekä kuinka riskejä hallitaan. Lisäksi määritellään euromääräiset taloudelliset tavoitteet.

2 KÄYTTÖTALOUS JA TOIMINTA

2.1 Keskusvaalilautakunta

Tehtävä

Valtuuston asettama kunnan keskusvaalilautakunta hoitaa vaalilaissa sille säädetyt tehtävät.

Toiminnan kuvaus

Keskusvaalilautakunnan toimintaan kuuluvat vaalien valmistelutoimenpiteet, ennakkoäänestyksen järjestäminen ja ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastaminen sekä varsinaisen äänestyksen järjestäminen. Kunnallisvaaleissa lisäksi ehdokashakemusten vastaanotto ja tarkastaminen, ehdokaslistojen yhdistelmän laatiminen, ennakkoäänien laskenta ja kaikkien äänten tarkastuslaskenta, tiedottaminen ja vaalien tuloksen vahvistaminen ja julkaiseminen.

Toiminnalliset tavoitteet

Vuonna 2020 ei ole vaaleja. Seuraavat säännönmukaiset vaalit on kuntavaalit vuonna 2021 ja eduskuntavaalit vuonna 2023.

Taloudelliset tavoitteet

KESKUSVAALILAUTAKUNTA	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
1000 euroa							
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Tuet ja Avustukset		5	9				
Muut toimintatuotot							
TOIMINTATUOTOT		5	9				
Henkilöstökulut	-7	-7	-20				
Palvelujen ostot	-2	-1	-2				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Avustukset							
Muut toimintakulut							
TOIMINTAKULUT	-9	-8	-22		-10		-10
TOIMINTAKATE	-9	-3	-13		-10		-10
Poistot							

2.2 Tarkastuslautakunta

Tehtävä

Kuntalain 121 § mukaiset tehtävät

Toiminnan kuvaus

Hallinnon ja talouden tarkastuksen ja arvioinnin järjestäminen kuntalain 121 § mukaisesti.

Taloudelliset tavoitteet

TARKASTUSLAUTAKUNTA	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
1000 euroa							
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Tuet ja Avustukset							
Muut toimintatuotot							
TOIMINTATUOTOT							
Henkilöstökulut	-4	-4	-4	-3			
Palvelujen ostot	-8	-14	-11	-13			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Avustukset							
Muut toimintakulut							
TOIMINTAKULUT	-12	-18	-15	-16			
TOIMINTAKATE	-12	-18	-15	-16	-17	-17	-18
Poistot							

2.3 Kunnanhallitus

Toimielimet: Valtuusto, kunnanhallitus ja toimikunnat

Kunnanhallituksen alaisuuteen kuuluvat: yleishallinto, elinkeinotoimi, Selännepalvelut, maaseututoimi sekä palo- ja pelastustoimi

Hallintotoimen vastuuviranhaltija: Kehitys- ja talouspäällikkö

YLEISHALLINTO

Yleishallinto sisältää tehtävät: keskushallinto, henkilöstöhallinto ja muu yleishallinto

Keskushallinto

Keskushallinto sisältää kustannuspaikat: valtuusto, kunnanhallitus, keskushallinto ja muu yleishallinto
Muu yleishallinto käsittää joukkoliikenteen, työllistämisen ja kuntouttavan työtoiminnan tehtäväalueet.

VALTUUSTO

Tehtävä

Vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa.

KUNNANHALLITUS

Tehtävä

Johtaa kunnan hallintoa ja taloudenhoitoa.

Toiminnan kuvaus

Kunnanhallitus kuntalain mukaisesti vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta, valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua ja edustaa kuntaa sekä vastaa kunnan henkilöstöpolitiikasta, kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta. Lisäksi kunnanhallitus tekee kunnan puolesta sopimukset ja muut oikeustoimet sekä huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja johtavat kunnan konsernia ja omistajanohjausta. Asiat kunnanhallitukselle esittelee kunnanjohtaja.

Toiminnalliset tavoitteet

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit
Strategiaprosessin jatketaan	Päivitetään kunnan toiminnan kannalta tarpeelliset ja strategiaa tukevat ohjeet, säännöt ja kehittämissuunnitelmat	Hallintosääntö Sisäisen valvonnan ohje Poistosuunnitelma
Kuntastrategian vieminen käytäntöön	Talousarvion toiminnalliset tavoitteet asetetaan strategiaa tukeviksi Strategia käsitellään kuntakonsernin tytäryhtiöissä	Tavoitteiden toteutumisen raportointi tilipäätöksessä Tytäryhtiöiden pöytäkirjamerkinnot
Konserniyhtiöiden omistajaohjauksen toteuttaminen	Konserniohjeen päivittäminen ja yhteensovittaminen vastaamaan kunnan ja konserniyhtiöiden tarpeita	Konserniohje päivitetty
Talouden tasapainon saavuttaminen	Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytyjen tasapainotustoimenpiteiden toteuttaminen Talouden seuranta kuukausi- ja osavuosi-raportoinnissa ja tilinpäätöksessä Strategiassa määritellyt tavoitteet	Tilikauden tulos ja kriisikuntakriteerien tunnusluvut Tulosennuste Konsernivelka ja vuosikate

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi

- Strategisten tavoitteiden unohtuminen
- Talouden tasapainottamisen toimenpideohjelman toteutuksen epäonnistuminen ajallisesti ja sisällöllisesti; tavoitteiden mukaisten tulosten aikaansaaminen
- Muutos- ja henkilöstöjohtamisen epäonnistuminen; ammatillinen ja ajallinen riittämättömyys
- Sote-kustannusten hallitsemattomuus

Riskeihin varautuminen ja hallinta (miten riskeihin varaudutaan ja miten ne hallitaan)

- Strategian merkityksen ja sisällön toistuva läpikäynti ja konkretisointi osana jokapäiväistä toimintaa kaikissa työyksiköissä ja luottamuselimissä – vastuu johtoryhmällä ja esimiehillä
- Asiantuntijatahjon käyttäminen talouden tasapainottamistyön tukena
- Vaikeidenkin ratkaisujen hyväksyminen ja toteuttaminen
- Henkilöstön, esimiesten, luottamushenkilöiden ja kuntalaisten valmentaminen ja sitouttaminen tavoitteisiin ennakkotiedottamisella, yhteisillä tilaisuuksilla ja yhteistyöllä
- Sote-palvelujen rakenteiden ja toiminnan seuraaminen aktiivinen seuraaminen ja osallistuminen

KESKUSHALLINTO

Tehtävä

Tuottaa kunnan johtamista ja päätöksentekoa tukevia palveluja ja aineistoa sekä hoitaa kunnan vuokra-asuntoasioita.

Toiminnan kuvaus

Valtuuston, kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen alaisten toimielinten ja toimikuntien kokousasioiden valmistelu ja päätösten täytäntöönpanon hoitaminen. Kunnan vuokra-asuntojen vuokraus ja vuokrasaatavien perintä, talouden suunnittelu ja seuranta sekä asiakirjahallinnosta vastaaminen.

Toiminnalliset tavoitteet

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit
Hyvän hallintotavan mukainen asioiden valmistelu ja päätöksenteko	Viranhaltijoille asiakirjahallinnan lisäkoulutusta	Asiakirjan muodosta johtuvien oikaisuvaatimusten määrä
Asiakirjahallinnon toimintatapojen uudistamien, digitalisaation hyödyntäminen	Asiakirjahallintaohjelman käyttöönoton edellyttämän tiedonohjaussuunnitelman (TOS) laadinta	TOS valmis Dynasty10 käytössä
Sähköiset lomakkeet	Otetaan käyttöön sähköiset lomakkeet kuntalaisten eniten käyttämiin palveluihin	Sähköisten lomakkeiden määrä

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- TOSin valmistumisen ja siten myös asianhallintaohjelman käyttöönoton viivästyminen; henkilöresurssit
- Uuden toimintatavan omaksuminen
- Sähköisten toimintojen tietoturvariskien lisääntyminen

Riskeihin varautuminen ja hallinta (miten riskeihin varaudutaan ja miten ne hallitaan)

- Henkilöstön mukaan ottaminen ja motivointi uudistukseen alusta alkaen
- Uuden toiminnon käyttäjäkoulutukset ja tukihenkilön nimeäminen
- Uusien toimintojen aktiivinen tiedottaminen ja opastaminen, myös kuntalaisille
- Tietosuoja ja -turvakoulutusta henkilöstölle
- Nimetty tietoturvaan erikoistunut tukihenkilö

Henkilöstöhallinto

Henkilöstöhallinto sisältää kustannuspaikat: työterveyshuolto ja muu henkilöstöhallinto

Tehtävä

Virka- ja työsuhteasioiden hoito ja työterveyshuollon järjestäminen

Muu yleishallinto

Muu yleishallinto sisältää kustannuspaikat: joukkoliikenne, verotus, toimikunnat, työllistäminen ja kuntouttava työtoiminta sekä sosiaalisen kuntoutuksen kehittämishanke.

Talous- ja velkaneuvonnan järjestämistä vastuu siirtyi oikeus- ja edunvalvontapiireille vuoden 2019 alusta.

Toiminnan kuvaus

Joukkoliikenne käsittää koululais- ja asiointikuljetukset.

Verotus tässä yhteydessä tarkoittaa verohallinnon kunnalta perimää korvausta kunnallisten verojen perimisestä.

Toimikunnat Kunnanhallituksen perustamia toimikuntia ja työryhmiä ovat vanhus- ja vammaisneuvosto ja hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen työryhmä (Hyte).

Työllistäminen käsittää kunnan työllistämismahdollisuuden hoitamisen sekä koululaisten ja opiskelijoiden kesätyöllistämisen.

Talouden kasvun, korkean työllisyyden ja hyvinvoinnin turvaamiseksi valtion tulee yhdessä kunnan kanssa edistää työmarkkinoiden toimivuutta ja työvoiman tarjontaa lain julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta velvoittamana. Jos työtöntä työnhakijaa ei voida työllistää avoimille työmarkkinoille eikä hänelle voida järjestää soveltuvaa työvoimakoulutusta tai kuntoutusta, hänen kotikuntansa on työ- ja elinkeinotoimiston osoituksesta järjestettävä hänelle työntekomahdollisuus kahdeksan kuukauden ajaksi (*työllistämismahdollisuus*).

Kunnan on järjestettävä työntekomahdollisuus siten, että työllistettävä voi aloittaa työn työttömyyspäivärahan enimmäisajan täytyessä. Kunnalla on oikeus saada palkkatukea niistä työntekijöistä, jotka se on työllistämismahdollisuuden nojalla työllistänyt. Vastaavasti kunta joutuu maksamaan puolet valtion työttömälle maksamasta työmarkkinatuesta, mikäli kunta ei työllistä tai osoita koulutus- tai harjoittelupaikkaa yli 300 päivää työttömänä olleelle työnhakijalle.

Kesätyöllistäminen

Kunnanhallitus päättää vuosittain koululaisten ja opiskelijoiden kesätyöllistämisen tuen perusteista ja määrästä. Kesätyöllistämisen menokohdalta maksetaan työllistämistuki tuen ehdot täyttävien koululaisten ja opiskelijoiden työllistäjälle.

Kuntouttava työtoiminta

Kuntouttavan työtoiminnan tavoitteena on parantaa pitkään työttömänä olleiden kuntouttavasta työtoiminnasta säädetyn lain ja asetusten piiriin kuuluvien henkilöiden työllistymistä. Toiminnalla halutaan edistää työttömänä olleen elämänhallintaa ja toimintakykyä sekä vahvistaa sekä parantaa työllistymis- tai kouluttautumismahdollisuuksia. Toiminta perustuu yhdessä asiakkaan kanssa laadittavaan aktivointisuunnitelmaan. Kuntouttavasta työtoiminnasta vastaa kunta. Reijärven kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja yhdessä Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen aikuissosiaalityön toimijoiden kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit
Kunnan työllistämismahdollisuuden täyttämisen	Työllistämismahdollisuuksien aktiivinen kartoittaminen ja käyttö, tiivis yhteistyö muiden toimijoiden kanssa	Työttömyysaikaisen työmarkkinatuen kuntaosuus alle 10.000 e/kk

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- yrityksillä ja kunnan yksiköillä ei ole tarjolla sopivaa työtä
- kunnan yksiköillä ei ole tarvittavaa henkilöresurssia

Riskeihin varautuminen ja hallinta (miten riskeihin varaudutaan ja miten ne hallitaan)

- luodaan kannustinjärjestelmä työyksiköille aktivoimaan työllistämistä

ELINKEINOTOIMI

Elinkeinotoimi sisältää tehtävät: elinkeinopalvelut, elinkeinotoimen tilapalvelut, seutukuntatyön ja hankkeet

Tehtävä

Kuntastrategian toteuttaminen. Strategisena päämääränä on elinvoiman edistäminen ja ylpeys yrittäjyydestä kunnassa.

Toiminnan kuvaus

Kunta huolehtii elinkeino- ja yrityspalvelujen tarjoamisesta yhteistyössä Nivala-Haapajärven Seutu NIHAK ry:n kanssa. Yritysten toimintaedellytyksiä kunta tukee myös konserniyhtiöidensä kautta.

Toiminnalliset tavoitteet

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit
Elinvoiman edistäminen Asukasluvun vähenemisen pysäyttäminen	Kuntamarkkinoinnin työryhmän perustaminen, tavoitteellisen toimintamallin luominen Aktiivinen näkyvyyden lisääminen ja myönteisten olosuhdetekijöiden korostaminen kaikessa toiminnassa Suvisurat 2020 -tapahtuman mahdollisuudet Messuosallistuminen ja kampanjat	Asukasluku Myytyjen asuntojen ja tonttien määrä Mediaseuranta Tapahtuma- ja osallistujamäärä
Yrittäjyyden edistäminen Yritystoiminnan edellytysten turvaaminen	Kunnan ja yrittäjien yhteiset tapahtumat -pienhankintaohjeen käytännön merkityksen opastaminen -osallistuminen kotimaan matkailumessuille -kuntamarkkinoinnin ja rekrytoinnin yhteistyön aikaansaaminen Vastaanottohallin valmistuminen yritysten vastaamaan tilatarpeita	Yhteistapahtumat väh. 4 tapahtumaa/vuosi Käyttöaste
Yritystoiminta Yritystoiminnan jatkuvuuden turvaaminen	Yrityskauppojen ja sukupolvenvaihdosten neuvontapalvelut	Yritysten määrän muutos, nettomuutos positiivinen
Matkailu Matkailun kehittäminen	Erä- ja luontomatkailu vetovoimatekijäksi -Peuranpolun ja Petäjämäen luonto- ja maastoliikuntakeskuksen kunto ja tunnettavuus, Kunnan infopisteen näkyvyys	Peuran polku -hankkeen tulokset Opasteiden taso ja kunto Käyttöaste

Elinvoimaisuus- ja kehittämistoiminnan kokonaistavoitteena on elinkeinorakenteen monipuolistaminen, yritysten ja työpaikkojen lisääminen sekä kunnan elinvoimaisuuden ja vetovoiman kasvattaminen.

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi

- epätietoisuus yhteistyökumppanin toiminnasta, toimenpiteiden päällekkäisyys
- tapahtumien ja tapaamisten heikko vetovoimaisuus, alhainen osallistujamäärä
- yritysten siirtyminen toiselle paikkakunnalle tai toiminnan loppuminen
- matkailun vetovoimaisuus hiipuu

Riskeihin varautuminen ja hallinta (miten riskeihin varaudutaan ja miten ne hallitaan)

- toimijoiden välinen tiivis yhteistyö, sovitut tehtävävastuut ja säännölliset tapaamiset
- toimijoiden tunnettavuuden lisääminen mahdollisesti toteutuvan Kynntilät esiin vakan alta -hankkeen avulla
- kunnan viranhaltijoiden ja vastuuhenkilöiden tavoitettavuus ja nopea reagointi
- Peuranpolun ja muiden luontomatkailureittien kunnosta ja infomateriaalista huolehtiminen

SELÄNNEPALVELUT

Selännepalvelut sisältää kustannuspaikat: sosiaali- ja terveyspalvelut, ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut sekä hallinto, toimistopalvelut ja tukipalvelut

Tehtävä

Peruspalvelukuntayhtymä Selänne järjestää jäsenkuntiensa asukkaille lain säätämät sosiaali- ja terveydenhuolto- ja erikoissairaanhoidon palvelut. Kuntayhtymän tehtävänä ja vastuulla on järjestää myös ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun, maa-ainelain, rakennusvalvonnan ja korjausneuvonnan palvelut.

Toiminnan kuvaus

Reisjärven kunnalle palvelut tuotetaan perussopimuksen sekä vuosittain laadittavan palvelutasosuunnitelman ja vuosisopimuksen mukaisesti. Erikoissairaanhoidon palvelut kunnalle tuottaa Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä Soite.

Toiminnalliset tavoitteet

Sote-palvelujen tuottaminen reisjärvisille kustannustehokkaasti.

Taloudelliset tavoitteet

Perussopimuksen mukaisesti jäsenkunta vastaa asukkaidensa käyttämien palveluiden todellisista omakustannushintaisista kustannuksista. Kuntakohtainen maksuosuus määräytyy palvelujen käytön perusteella.

Reisjärven kunnalle Selänne-palvelujen maksuosuus vuodelle 2020 on kuntayhtymän talousarvion ja vuosisopimuksen mukaisesti 12 138 270 euroa. Nousua on 456.842 euroa vuoden 2019 alkuperäiseen talousarvioon verrattuna.

Selänne on ilmoittanut Reisjärven vuoden 2019 lisälaskutustarpeeksi 290 400 euroa. Lisäyksen jälkeen talousarvioesityksen 2020 muutos olisi +166 442 euroa (+ 1,4 %) vuoden 2019 arvioituun toteumaan verrattuna.

Asukasluvun mukainen maksuosuus 18,1 % PALVELUT	TA 2019	TAE 2020	Muutos	%
Hyvinvointipalvelut	973 070	851 400	-121 670	-12,5
Terveys- ja vanhuspalvelut	2 998 080	3 160 600	162 520	5,4
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	254 450	266 610	12 160	4,8
Sosiaali- ja terveyspalvelut yhteensä	11 343 500	11 801 590	458 090	4,0
Hallinto	337 928	336 680	-1 248	-0,4
MAKSUOSUUS	11 681 428	12 138 270	456 842	3,9

PALVELUT	TA 2019	TAE 2020	Muutos	%
Alkuperäinen	11 681 428	12 138 270	456 842	3,9
Lisälaskutus	290 400			
MAKSUOSUUS	11 971 828	12 138 270	166 442	1,4

MAASEUTUTOIMI

Maaseututoimi sisältää tehtävät: maaseutupalvelut ja lomituspalvelut.

MAASEUTUPALVELUT

Reisjärvi kuuluu Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungin kanssa yhteiseen maaseutuhallinnon paikallisyksikköön, jonka isäntäkuntana toimii Pyhäjärvi.

LOMITUSPALVELUT

Lomituspalvelut käsittää lomitushallinnon ja maatalouslomituksen.

Tehtävä

Lomituspalvelulain mukaisten lomituspalvelujen järjestäminen.

Reisjärven, Haapajärven, Kärämäen ja Pyhäjärven alueella toimiva maatalouslomituksen paikallisyksikkö järjestää maatalousyrittäjille lomituspalvelut tarjoten samalla lomitushenkilöstölle työtä sekä toimeentuloa.

Toiminnan kuvaus

Reisjärven kunta toimii maatalouslomituksen paikallisyksikkönä vastaten lomituspalvelujen järjestämisestä Reisjärven ja Kärämäen kuntien sekä Haapajärven ja Pyhäjärven kaupunkien alueella. Lomituspalveluiden johtamisesta, ohjauksesta ja valvonnasta vastaa Sosiaali- ja terveysministeriö. Valtakunnallinen toimeenpanovastuu on Maatalousyrittäjien eläkelaitos Melalla.

Toiminnalliset tavoitteet

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit
Lomituspalvelujen tuotannon tehostaminen ja lomituspalvelujen tilakohtaisen käytön lisääntyminen tilojen toiminnan helpottamiseksi.	Lomarenkaita pidetään mahdollisuuksien mukaan toiminnassa ja lomittajien työllistymistä erilaisilla tiloilla parannetaan koulutuksella ja perehdytyksellä. Pyritään vakinaistamaan vuoden aikana 3-5 lomittajaa.	Vuosiloma päiviä 8500 päivää, sijaisapuja 7500 päivää (riippuen mm. äitiyslomien lukumäärästä) ja tuettuja maksullisia päiviä 2800 päivää. Yhteensä vuoden aikana lomitetaan 18 800 päivää.

Lomituspalvelujen tuottaminen työllistää noin 78 kuukausi- ja tuntipalkkaista lomittajaa henkilötyövuosina, josta maksullisen lomittaja-avun osuus yhteensä on noin 12 henkilötyövuotta.

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi

- maatilatalouden kannattavuuskehitys
- maatilayritysten työllistämismahdollisuudet
- lomittajien saatavuus

Riskeihin varautuminen ja hallinta (miten riskeihin varaudutaan ja miten ne hallitaan)

- kuukausipalkkaisten lomittajien lukumäärä pitää olla lomitustarpeiden mukainen
- työntekijöiden tasapuolinen työnjohto ja työllistäminen
- aktiivinen lomien tarjonta ns. lomien hiljaisena aikana

Lomitustoiminta järjestetään voimassa olevien lakien ja ohjeiden mukaisesti, niin että lomansaajat saavat lomansa ja toiminta saa valtiolta toiminnan kustannukset ilman kuluja isäntäkunnalle.

PALO- JA PELASTUSTOIMI

Palo- ja pelastustoimen hoidosta vastaa Jokilaaksojen pelastuslaitos.

Vuoden 2020 kuntaosuus on 231 390 euroa ja asukasta kohden 84,39 euroa.

KUNNANHALLITUS

Taloudelliset tavoitteet

KUNNANHALLITUS	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
1000 e							
Yleishallinto							
Tulot	69	54	163	169			
Menot	-779	-857	-837	-779			
Netto	-710	-803	-673	-610			
Elinkeinotoimi							
Tulot	5	2	2	4			
Menot	-121	-140	-112	-107			
Netto	-116	-138	-110	-103			
Selännepalvelut, maksuosuus							
Tulot	86	0	0	0			
Menot	-11 291	-12 034	-11 681	-12 138			
Netto	-11 205	-12 034	-11 681	-12 138			
Selänne, siirtynyt henkilöstö							
Eläkemenoperusteinen maksu	-205	-186	-201	-199			
Maaseututoimi							
Tulot	4 726	4 378	4 140	4 085			
Menot	-4 773	-4 398	-4 251	-4 154			
Netto	-48	-20	-111	-69			
Palo- ja pelastuspalvelut							
Tulot							
Menot	-212	-211	-223	-231			
Netto	-212	-211	-223	-231			
Kunnanhallitus yhteensä							
Tulot	4 886	4 434	4 305	4 258			
Menot	-17 382	-17 827	-17 306	-17 480			
Netto	-12 496	-13 393	-13 001	-13 222	-13 225	-13 110	-13 040

KUNNANHALLITUS	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
1000 euroa							
Myyntituotot	4 217	3 645	3 621	3 514			
Maksutuotot	594	710	580	574			
Tuet ja Avustukset	61	54	90	99			
Muut toimintatuotot	14	25	14	13			
TOIMINTATUOTOT	4 886	4 434	4 305	4 200			
Henkilöstökulut	-4 768	-4 406	-4 321	-4 310			
Palvelujen ostot	-12 298	-13 046	-12 546	-12 839			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-40	-40	-47	-56			
Avustukset	-203	-271	-345	-145			
Muut toimintakulut	-72	-64	-71	-72			
TOIMINTAKULUT	-17 382	-17 827	-17 331	-17 422			
TOIMINTAKATE	-12 496	-13 393	-13 026	-13 222	-13 225	-13 110	-13 040
Poistot	-244			-4	-10	-8	-7

Henkilöstö

KUNNANHALLITUS	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
Kunnanjohtaja	1			
Kehitys- ja talouspäällikkö	1			
Hallintosihteeri	1			
Palvelusihteeri	0,5			
Toimistosihteeri	1			
Kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja	1			
Johtava lomittaja	2,75			
Lomasihteeri	1			
Lomatoimenjohtaja	0,5			
Lomituspalvelupäällikkö	1			
Maatalouslomittaja(kk-palkkaiset)	65			
Yhteensä	75,75	75,75	75,75	75,75

2.4 Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Vastuualue: Sivistystoimi

Tilivelvolliset: rehtorit

Tulosalue sisältää seuraavat tulosityksiköt:

- hallinto
- perusopetus
- lukio
- kansalaisopisto
- musiikkiopisto
- varhaiskasvatus

OPETUSTOIMI

Tehtävä: Opetustoimen tehtävänä on kehittää hyvä, kokonaisvaltainen ”tie” lapsen parhaaksi varhaiskasvatuksesta aina toiselle asteelle asti. Varhaiskasvatuksessa keskitytään lasten ja perheiden osallisuuden lisäämiseen.

Toiminnan kuvaus eli palveluajatus:

Koulussa luodaan jokaiselle oppilaalle ja opiskelijalle turvalliset ja hyvät kasvamisen ja jatkuvan oppimisen edellytykset. Opetusta kehitetään ja toteutetaan yhteisöllisellä, yksilöllisellä ja virikkeellisellä toiminnalla. Opetustyössä pyritään antamaan oppilaille ja opiskelijoille sekä koulujen henkilöstölle mahdollisuuksia toteuttaa itseään eri tavoin (realiteetit huomioiden).

Päämääränä on koulutuksen perusturvan vahvistaminen, opetussisältöjen ja –menetelmien kehittäminen, oppilashuollon vahvistaminen sekä syrjäytymisen ennaltaehkäisy.

Ryhmäkoot pidetään kohtuullisella, toimivalla tasolla, monipuolisia opetusmenetelmiä ja –keinoja käytetään tilanteeseen parhaiten sopivalla tavalla.

Tämän lisäksi koululaitoksen tärkeänä tehtävänä on antaa oppilaille elämässä ja jatko-opinnoissa tarvittavat perustiedot ja -taidot sekä edistää persoonallisuuden kasvua. Opetuksen ohella tähän päästään tarjoamalla hallinnollisesti joustavia ratkaisuja, toimivia opetustiloja ja -välineistöä, koulutus- ja tukipalveluja sekä resurssiohjausta.

Vastuualueeseen kuuluvat kansalaisopisto ja musiikkiopisto, joilla on oma hallinnollinen yksikkö (neljän kunnan yhteisellä Jokilatvan opistolla on oma johtokunta, samoin kuin kuuden kunnan yhteisellä Ylivieskan seudun musiikkiopistolla).

TALOUSARVIOVUODEN 2020 TAVOITTEET JA MITTARIT:

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite
	Toiminnalliset	
Esiopetus Laadukas opetus	Opetussuunnitelman toteutuminen %	> 95
Perusopetus ja lukio Laadukas opetus	Opetussuunnitelman toteutuminen % Valtakunnallisissa kokeissa menestyminen Oppilaiden sijoittuminen jatko-opintoihin tai työelämään % Ulkopuolisten tahojen (opetushallitus) suorittama arviointi (perusopetuslaki 21 §, lukiolaki 16 §) Lukion keskeyttäneiden osuus %	> 95 vähintään keskitasoa 100 enintään keskitasoa < 5
Henkilöstön ammattitaito	Pätevien opettajien osuus opettajista (päätoimiset) %	> 95 hyvä
Kodin ja koulun yhteistyö Työyhteisön sisäinen tila Perusopetuksen kouluverkko	Palaute / kysely Palaute / kysely Terveet koulutilat <i>Taloudelliset</i>	
Opetus järjestetään taloudellisesti	Opetustoimen kustannukset euroa/asukas euroa/esiopetuksen oppilas euroa/perusopetuksen oppilas euroa/lukion oppilas	2055 7700 9200 9700
Varhaiskasvatus	euroa/asukas (as.=2722)	480
Toiminnan laajuustiedot	Mittari	Tunnusluku
Esiopetuksen oppilaat	Määrä 20.9.2019/ ennuste 20.9.2020	43 / 31
Perusopetuksen oppilaat	Määrä 20.9.2019 / ennuste 20.9.2020	339 / 340
Lukion oppilaat	Määrä 20.9.2019 / ennuste 20.9.2020	58 / 60
Toiminnan perustiedot	Mittari	Tunnusluku
Päätoiminen henkilöstö	Lukumäärä	63
Koulut	Lukumäärä Koulurakennusten määrä	3 2
Lukion aloituspaikat	Suhteessa ikäluokkaan %	100

Riskit ja niiden arviointi

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi

- muodollisesti pätevien työntekijöiden rekrytointi
- varhaiskasvatuksen subjektiivisen oikeuden laajentuminen
- lukion valtionavun kehittyminen suhteessa aloituspaikkoihin
- erityisopetuksen lisääntyvä tarve ja henkilöstön vähentäminen
- Koululaiskuljetuksen kilpailutus

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- tehdään kuntokartoitukset ja huoltotyöt ajallaan
- Varaudutaan henkilöstön rekrytointiin hyvissä ajoin
- Tuodaan sivistystoimen erinomaista tilaa esille eri kanavissa
- Varaudutaan oppilasvalintoihin
- Kehitetään erityisopetuksen tarpeen seuranta
- Kuljetuksia vähennetään

MUUTOKSET EDELLISIIN JA SEURAAVIIN VUOSIIN:

Talousarviossa vuodelle 2020 on opetustoimelle suunniteltu tasapainotuskohteita. Monet niistä kohdistuvat toiminnan uudelleen organisointiin. Tämän vuoksi on erityisen tärkeää, että toiminta päästäisiin aloittamaan elokuussa. Terveystieteiden ja taloudellisten paineiden kanssa joudutaan miettimään moni toiminta uudelleen.

Päiväkodin uudet tilat saadaan käyttöön elokuussa. Varhaiskasvatuksessa käydään myös suunnitelmallinen nimikemuunnos sekä lain edellyttämä koulutusvaatimus tarkastelu. Rekrytointiin on varattava riittävästi resursseja kevään 2020 aikana.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutokset vaikuttavat siten, että perheiltä saatavat asiakasmaksut pienevät jatkuvasti.

Varhaiskasvatuslain muutos 1.9.2018 vaikuttaa varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuusvaatimukseen ja mitoittamiseen. Tämä tulee huomioida uuden päiväkodin henkilöstöä rekrytoitaessa ja se tulee vaikuttamaan tulevaisuudessa myös varhaiskasvatuksen henkilöstökuluihin.

Laki antoi myös veloitteen varhaiskasvatuksen tietovarannosta, jonka käyttö aloitettiin vuonna 2019.

Yläkoulun osalta talousarviota ja suunnitelmaa on laskettu siten, että syksyllä henkilöstöstä poistuu yksi erityisopettaja ja yksi ohjaaja sekä siten, että tuntikehystä vähennetään yhden opettajan verran.

Koululaiskuljetus kilpailutetaan syksyn aikana ja sen tulos vaikuttaa kustannuksiin.

Syksyllä aloitettu aamu- ja iltapäivätoimintaa koululla e-2 luokan oppilaille auttaa hoitotarpeen painetta.

Lukiossa valmistellaan uutta opetussuunnitelmaa vuodelle 2021. Oppilasmäärä lukiossa on noussut kahden viimeisen vuoden aikana 35 prosenttia (43 ->58). Opetussuunnitelman valmistelu vie työaikaa ja lisääntyvä oppilasmäärä kasvattaa kokonaiskuluja, vaikka oppilaskohtainen hinta on laskenut huomattavasti.

Paineita toiminnan järjestämiseen asettaa myös sisäisten palvelujen ostojen hinnankorotukset (vuokrat ja ateriat). Osa tästä korotuksesta johtuu uusista tiloista ja toiminnoista.

Kaikki edellä mainittu vaikuttaa myös tulevien taloussuunnitelmavuosien käytettävissä olevaan rahamäärään. Alla olevasta taulukosta näkyvät muutokset eri tekijöissä:

Toiminta ja laajuus	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019	Talousarvio 2020
Esiopetus/oppilaat	30	39	40	37
Perusopetus/oppilaat	351	340	325	339
Lukio/oppilaat	38	43	52	58
Päätoiminen henkilöstö			65	63
opettajat	36	35	35	34
kouluavustajat	10	10	10	9
muu	3	4		
Koulujen lukumäärä	5	5	3	3
Koulurakennuksia	5	5	2+väistötilat	2
Lukion aloituspaikat suhteessa ikäluokkaan % Kunnan asukasmäärä	100 2 893	100 2 854	100 2 793	100 2 722

Taloudelliset tavoitteet

Talous	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019	Talousarvio 2020
euroa/asukas (varhaiskasvatus)	349	440	480	440
euroa/asukas (koulutoimi)	1534	1 507	1570	1600
euroa/esiopetuksen oppilas	8378	8 226	8300	8000
euroa/perusopet. oppilas	9403	8 944	9200	9920
euroa/lukion oppilas	14 742	11 614	9100	9500

Suunnitelmakaudella seurataan opetus- ja koulutusstrategian toteutumista ja tehdään siihen mahdollisesti tarvittavat muutokset. Opetustoiminnan tavoitteet, niiden saavuttaminen ja mittaaminen on koko suunnitelmakauden perusta.

Valtakunnalliset opetusta koskevat päätökset tulevat myös Reisjärven kunnassa vaikuttamaan opetuksen perusteisiin ja resurssitarpeisiin.

Kisatien koulu on otettu koulukäyttöön elokuussa 2017. Siellä on yläkoulun ja erityisryhmän lisäksi lukio. Myös kansalaisopisto ja musiikkiopisto sekä erilaiset muut harrastepiirit käyttävät rakennusta.

Niemenkartanon koulun uusiosa on otettu käyttöön elokuussa 2019 ja se mahdollisti myös aamu- ja iltapäivätoiminnan aloittamisen.

VARHAISKASVATUS

Tehtävä

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksessa on aloitettu uuden päiväkodin rakentaminen.

Varhaiskasvatuksessa toimitaan lapsen kasvua, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia edistään sekä tukien lapsen oppimisen edellytyksiä ja osallisuutta, yhteistyössä lapsen huoltajien kanssa.

Varhaiskasvatusta järjestetään joustavasti huomioiden perheiden tarpeet ja lain antamat hakuajat.

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Lapsen ja perheen osallisuuden mahdollistaminen ja lisääminen	Yksiköissä kirjataan toimikausittaiset suunnitelmat Toteutunutta toimintaa dokumentoidaan	Yksikkökohtaiset toiminta-suunnitelmat Lasten kasvunkansiot Perheiden kanssa yhteisten tapahtumien määrä Asiakastyytyväisyyskysely parillisina vuosina keväällä
Varhaiskasvatus on kaikissa toimintamuodoissa suunnitelmallista ja pedagogista	Varhaiskasvatussuunnitelmat tehdään kaikille lapsille ja niiden toteutumista arvioidaan säännöllisesti	Esimiesten seuranta
Varhaiskasvatusympäristö on lapselle kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsille ja aikuisille	Toimintaympäristö arvioidaan ja olemassa olevat riskit kartoitetaan Päiväkotihankkeen eteneminen ja toteuttaminen sekä varhaiskasvatuksen henkilöstön mitoituksen muuttaminen uuden varhaiskasvatuslain mukaiseksi Säännölliset kehityskeskustelut henkilöstön kanssa	Riskikartoitukset yksiköittäin ja vuosittain Uudet toimitilat käytössä viimeistään vuonna 2020 Esimiesten seuranta

Taloudelliset tavoitteet

Varhaiskasvatus	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
1000 e							
Hallinto	-138	-122	-123	-126			
Perhepäivähoito	-138	-134	-175	-141			
Ryhmäperhepäivähoito *)	-354	-431	-506	-325			
Päiväkoti	-258	-272	-302	-434			
Eriyisvarhaiskasvatus	-12		0				
Lasten kotihoidontuki	-151	-149	-151	-155			
Yhteensä	-1053	-1107	-1258	-1181			

*) 31.7.2019 saakka

KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
1000 e							
Hallinto							
Tulot							
Menot	-54	-56	-51	-47			
Netto	-54	-56	-51	-47			
Perusopetus							
Tulot	90	141	98	174			
Menot	-3 896	-3 860	-3 794	-3 879			
Netto	-3 806	-3 719	-3 696	-3 706			
<i>josta</i>							
Esiopetus							
Tulot							
Menot	-241	-243	-242	-294			
Netto	-241	-243	-242	-294			
Alakoulut							
Tulot				2			
Menot	-1 409	-1 388	-1 441	-1 433			
Netto	-1 402	-1 386	-1 441	-1 431			
Aamu- ja iltapäivätoiminta							
Tulot				28			
Menot				-45			
Netto				-17			
Yläkoulut							
Tulot				2			
Menot	-1 104	-1 117	-1 050	-1 073			
Netto	-1 102	-1 116	-1 050	-1 071			
Erityisopetus							
Tulot							
Menot	-443	-425	-462	-435			
Netto	-443	-425	-462	-435			
Yhteiset *)							
Tulot				142			
Menot	-699	-687	-599	-600			
Netto	-617	-550	-501	-458			
Toisen asteen opetus							
Tulot		2	2				
Menot	-558	-632	-550	-558			
Netto	-558	-630	-548	-558			
Kansalaisopisto							
Tulot							
Menot	-45	-36	-34	-30			
Netto	-45	-36	-34	-30			
Musiikkitoiminta							
Tulot	1						
Menot	-39	-45	-45	-45			
Netto	-38	-45	-45	-45			
Varhaiskasvatus							
Tulot	156	142	106	106			
Menot	-1 209	-1 249	-1 363	-1 261			
Netto	-1 053	-1 107	-1 258	-1 156			
Kasvatus- ja koulutuslautakunta yhteensä							
Tulot	247	284	206	279			
Menot	-5 800	-5 878	-5 838	-5 821			
Netto	-5 553	-5 594	-5 632	-5 542	-5 500	-5 545	-5 600
Poistot	-34	-46	-64	-70	-138	-128	-132

KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
1000 euroa							
Myyntituotot	65	59	58	102			
Maksutuotot	154	134	106	134			
Tuet ja Avustukset	25	87	40	40			
Muut toimintatuotot	3	4	2	2			
TOIMINTATUOTOT	247	284	206	278			
Henkilöstökulut	-3 318	-3 373	-3 291	-3 499			
Palvelujen ostot	-1 252	-1 190	-1 151	-1 101			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-268	-221	-223	-191			
Avustukset	-164	-148	-151	-155			
Muut toimintakulut	-797	-945	-1 021	-874			
TOIMINTAKULUT	-5 800	-5 878	-5 837	-5 820			
TOIMINTAKATE	-5 553	-5 594	-5 631	-5 542	-5 500	-5 545	-5 600
Poistot	-46	-64	-42	-70	-138	-128	-132

Henkilöstö

KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA	TA2019	TA2020	
Erityisluokanopettaja ***	1	1	
Erityisopettaja	4	3,5	yksi poistuu 1.6.alk.
Esikoulunopettaja	2	2	
Hoitaja	5	3	vähennystä 2 (apip)
Koulunkäynninohjaaja *	10	9,5	yksi pois 1.6. alk
Henkilökohtainen avustaja		1	siirto hoidosta koululle
Koulukuraattori (palvelun myynti 0,2)	1	1	
Koulupsykologi	osto	osto	
Koulusihteeri	1	1	
Koulutyöntekijä	2	2	
Lastentarhanopettaja	2	2	
Lehtori / tuntiopettaja	15	14,3	
Luokanopettaja	14	14	
Palvelusihteeri	1	1	
Perhepäivähoitaja **	14	14	
Rehtori, sivistysjohtaja	1	1	
Alakoulujen rehtori	1	1	
Päiväkodin johtaja ****		1	
Varhaiskasvatuksen ohjaaja	1	1	
Yhteensä	76	73,3	

* 2 Esik., 2,5 KT, 5 NK

** 6 Kirnu, 4 Petäjämäki, 4 koti

*** eläkkeelle 1.6. vähennys erityisopettajista

**** ostopalvelu varhaiskasvatuksen johtajasta päättyi vuoden 2019 alussa

Tulevina vuosina 2024 vähenee 1 luokanopettajan virka

2.5 Vapaa-aikalautakunta

Vapaa-aikalautakunta

Toimielin: Vapaa-aikalautakunta

Vastuualue: Vapaa-aikatoimi

Tilivelvollinen: kirjastotoimenjohtaja (kirjasto) ja vapaa-aikasihteeri (kulttuuri, liikunta, nuoriso, etsivä nuorisotyö)

Tulosalue sisältää tulosyksiköt: kirjasto, kulttuuri, liikunta, nuoriso ja etsivä nuorisotyö

Tehtävä

Vapaa-aikatoimen perustehtävänä on huolehtia lainsäädännön mukaisista tehtävistä.

Toiminnan kuvaus

Vapaa-aikalautakunnan alaisuuteen kuuluvien tulosyksiköiden toiminta-ajatuksena on kehittää, tukea ja seurata vapaa-ajan toimintaa sekä tuottaa vapaa-ajan palveluja siten, että kuntalaisilla on tasavertaiset mahdollisuudet niiden harrastamiselle. Tätä tarkoitusta varten vapaa-aikatoimi tarjoaa kuntalaisille vuoroja sisäliikuntatiloihin ja ulkokentille. Kisatien liikuntahalli, volttimonttutila ja kuntosali tarjoavat huippuvarustellun kokonaisuuden. Niemenkartanon liikuntasali ja kuntosali täydentävät kokonaisuutta. Käytävissä ovat myös auditorio- ja teatterisali Niemenkamari sekä Saarisen leirikeskus. Petäjämäen ulkoilualueella palvelevat kuntorataverkoston, Peuran Polun ja suunnistusalueen lisäksi Petäjähovi, Peuran Kota, hiihtomaa, seikkailumetsä ja 18-väyläinen frisbeegolf-rata sekä mobiilisuunnistusrata. Petäjämäen ensilumenlatu jatkaa hiihtokautta tuntuvasti ja kerää käyttäjiä laajalti jopa yli sadan kilometrin säteeltä. Kirjastotalo tarjoaa kirjastopalveluiden lisäksi mahdollisuuden nuorisotilatoimintaan sekä taidenäyttely- ja kuntoliikunta-toimintaan.

Sidosryhmille annetaan ohjaus-, neuvonta- ja tiedotuspalveluja kuten myös yksittäisille kuntalaisille. Olosuhteiden ja palveluiden kehittämisessä ollaan edelleen aktiivisia. Kirjaston päämääränä on turvata Reisjärven elävänä pysyminen toimimalla tieto-, kulttuuri- ja virkistyskeskuksena sekä tarjoamalla Reisjärven asukkaille henkisesti aktivoivan kohtauspaikan. Tähän tavoitteeseen kirjaston sijainti ja tilat luovat hyvät edellytykset.

Kirjastotoimen hoidosta vastaa kirjastotoimenjohtaja. Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimen hoidosta sekä etsivän nuorisotyön esimiestehtävistä vastaa vapaa-aikasihteeri. Etsivän nuorisotyön palvelut hankitaan ostopalveluna Jelppi-verkolta 50 %:n vuosityöaikapanoksella vuodesta 2020 alkaen.

Toiminnalliset tavoitteet

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit	tavoite
Taiteen perusopetus Laadukas opetus	Hyvä yhteistyö.	Opetussuunnitelman toteutumisen %	95
Kulttuuri Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestettävät tilaisuudet	Hyvä somenäkyvyys tilaisuuksien mainonnassa laadukas ohjelmalvelujen valinta.	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 260
Nuoriso Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestettävät tilaisuudet	Nuorten osallistaminen mm. nuorisovaltuuston kautta.	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 40

Liikunta Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestettävät tilaisuudet	Liikunnan hyvinvointi- ja terveysvaikutusten ylläpitäminen ja liikuntaolosuhteiden markkinointi.	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 135
Kirjasto	Kokoelman uudistuvana pitäminen taloudellisten hankintakanavien avulla. Aktiivinen lukemisedistämisestä erityisesti lasten ja nuorten parissa. Tapahtumatuotanto hankerahan avulla.	Kokoelmat/asukas Hankinnat /asukas Kokonaislainaus/asukas Fyysiset käynnit/asukas Lainaaaja %/asukas	17 400 15 12 32
Etsivä nuorisotyö	Tehokas viranomaisyhteistyö.	Autettavat nuoret/vuosi Tilatoiminta – hlöä/ vrk	20 45

TALOUSARVIOVUODEN 2020 TAVOITTEET JA MITTARIT

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite
	Toiminnalliset	
Taiteen perusopetus Laadukas opetus	Opetussuunnitelman toteutuminen %	95
Kulttuuri Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestetyt tilaisuudet	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 260
Nuoriso Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestetyt tilaisuudet	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 40
Liikunta Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestetyt tilaisuudet	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 135
Kirjasto	Kokoelmat / asukasmäärä Hankinnat / asukasmäärä Kokonaislainaus / asukas Fyysiset käynnit / asukas Lainaaaja % / asukas	17 400 15 12 32
	Taloudelliset	
	Vapaa-aikatoimen kustannukset euroa/asukas	144,56
	Kulttuuritoimen kustannukset euroa/asukas	15,17
	Nuorisotoimen kustannukset euroa/asukas	17,70
	Liikuntatoimen kustannukset euroa/asukas	44,45

Etsivä nuorisotyö	Etsivän nuorisotyön kustannukset euroa/asukas	2,89
	Kirjaston toimintakulut euroa/asukas	
	Kirjastotoimen taloudellisuus	55
	= henkilöstökulut + kirjasto- aineistokulut/fyysiset käynnit + kokonaislainaus	1,94
	Autettavat nuoret / vuosi	20
	Tilatoiminta – henkilöä / vrk	45
Toiminnan perustiedot	Mittari	Tunnusluku
Päätoiminen henkilöstö	Kirjastotoimi	2,5
	Liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritoimi	1,5

MUUTOKSET EDELLISIIN JA SEURAAVIIN VUOSIIN

Vapaa-aikatoimi hallinnoi hanketta, jonka turvin toteutetaan Petäjämäen hiihtomaa-alueelle kuntoportaot sekä grillimaja.

Petäjähovi vapautuu vapaa-aikatoimen ja yhdistysten käyttöön kesällä 2020.

Vapaa-aikatoimi organisoii tehostetusti talkoita, joilla parannetaan liikuntaolosuhteita.

Etsivän nuorisotyön palvelut hankitaan ostopalveluna Jelppi-verkolta.

Uuden liikuntahallin ja kuntosalin käyttöastetta pyritään nostamaan käyttämällä markkinoinnissa ja liikuntaan innostamisessa mahdollisimman monipuolisia keinoja.

Nuorisotilatoimintaan pyritään löytämään uusia toimintatapoja yhteistyön kautta.

Kirjastotoimen osalta haetaan hankerahoitusta omatoimikirjaston perustamiseksi. Omatoimikirjasto on kirjasto, jota asiakas voi käyttää itsenäisesti varsinaisten aukioloaikojen ulkopuolella.

Kimppakirjastotoiminnan käynnistämiseksi on Oulun eteläisen kirjastojen yhteinen selvitystyö menossa. Selvitykseen on saatu aluehallintovirastolta hankerahaa, jolla on palkattu hanketyöntekijä tekemään selvitystä. Hanketta hallinnoi Ylivieskan kaupunki. Selvityksen tarkoituksena on syksyllä 2020 syntyä konkreettinen suunnitelma ja esitys Oulun eteläisen kirjastoryhmän perustamiseksi (14 kuntaa). Esityksen pohjalta kunnat voivat tehdä päätöksensä hankkeessa suunnitellun uuden kirjastoryhmän perustamisesta. Tarkoitus on myös, että kirjastojen henkilöstön yhteistyö tiivistyy ja syventyy ja kirjastoilla on valmiudet ohjata asiakkaansa laajempien tietovarantojen ja palvelujen yhteiskäyttöön alueella. Kimppakirjastojen säännöt ja maksut ovat yhtenäisiä ja yhteishankintojen kautta voidaan saavuttaa säästöjä. Kimppakirjastotoiminnan kautta on mahdollisuus päästä mukaan muihin yhteisiin hankkeisiin.

Strategisesti kirjaston roolia korostetaan perheille ja lapsille suunnatussa kirjastotyössä. Kirjaston saamalla hankerahalla järjestetään pienimuotoisia musiikki- ja kirjallisuustapahtumia kuntalaisten henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin edistämiseksi.

Alla olevasta taulukosta näkyvät vapaa-aikatoimen muutokset eri tekijöissä:

Toiminta ja laajuus	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019	Talousarvio 2020
Päätoiminen henkilöstö Kunnan asukasmäärä	4,6 2894	4,1 2791	4,5 2767	4,0 2741
Toiminta ja laajuus	Tilinpäätös 2017	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019	Talousarvio 2020
Vapaa-aikatoimen kustannukset euroa/asukas	136,27	153,20	151,78	145,93
Kulttuuritoimen kustannukset euroa/asukas	14,80	13,87	13,73	15,32
Nuorisotoimen kustannukset euroa/asukas	14,29	14,56	14,93	17,87
Liikuntatoimen kustannukset euroa/asukas	34,32	57,71	52,40	44,50
Kirjaston toimintakulut euroa/asukas	67,37	67,04	65,77	65,30
Etsivä nuorisotyö	5,47	0,78	4,69	2,91
Kirjastotoimen taloudellisuus = henkilöstökulut + kirjasto aineistokulut /fyysiset käynnit + kokonaislainaus	1,80	2,10	2,10	1,94

Suunnittelukausi

Suunnitelmakaudella panostetaan vapaa-ajan palveluiden laatuun, monipuolisuuteen ja tiedottamiseen. Keskeisiä painopistealueita ovat kunto- ja terveystoiminnan sekä nuorisotyön kehittäminen. Nuorisotyössä haetaan uusia toimintatapoja hyödyntäen laadukkaita nuorisotiloja. Kirjastotoimen osalta haetaan ratkaisuja ja hankintakanavia, joilla turvataan palveluiden riittävä saatavuus ja lainattavan aineiston laadukkuus.

Vapaa-aikatoimi antaa kuntalaisille tiedollisia valmiuksia sekä taidollisia mahdollisuuksia vapaa-ajan toimintojen omaehtoiseksi harrastamiseksi. Panos-tuotos ajattelua toteutetaan soveltuvilta osin myös vapaa-aikatoimessa. Tietoyhteiskunnan asettamiin haasteisiin pyritään vastaamaan.

Kirjasto tekee suunnitelmakaudella edelleen aktiivista yhteistyötä varhaiskasvatuksen, alakoulujen sekä yhdistysten kanssa sekä järjestää asiakkailleen satutunteja ja lukupiiriä. Kirjaston tiloissa järjestetään mahdollisuuksien mukaan kirjallisuus- ja musiikkitahtumia.

Kirjasto on myös mukana kirjastojen yhteisessä e-aineistoyhteistyössä. Yhteistyön myötä Reisjärven kirjaston asiakkailta on mahdollisuus käyttää samoja e-aineistoja, kuin koko Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun kirjastoissa on tarjolla. Kirjasto tarjoaa yhteyksiä virtuaaliverkkoon, digitukea sekä ohjausta kaikille kuntalaisille tavoitteenaan kansalaisten tasavertaisuus tietoyhteiskunnassa.

Taloudelliset tavoitteet

VAPAA-AIKALAUTAKUNTA	Menot	Tulot	Netto
Kirjasto	-179 400	400	-179 000
Kulttuuri	-42 500	500	-42 000
Liikunta	-179 500	57 500	-122 000
Nuoriso	-53 500	4 500	-49 000
Etsivä nuorisotyö	-8 000		-8 000
Yhteensä	-462 900	62 900	-400 000

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnan taloussuunnitelman 2020-2023 on oltava tasapainossa, jotta kertynyt alijäämä saadaan katettua määräajassa vuoden 2023 loppuun mennessä. Toimielimiltä edellytetään toimenpiteitä talouden tasapainon saavuttamiseksi. Talousarvioon ja -suunnitelmaan otettavat toimenpiteet on esitettävä yksilöityinä, rahamääräisinä ja ajallisesti kohdistettuina. Suunnitelma talouden tasapainottamisesta erillisenä lukuna.

Henkilöstö

VAPAA-AIKALAUTAKUNTA	TP 2018	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
Etsivä nuorisotyöntekijä	1	ostopalvelu			
Kirjastotoimenjohtaja	0,6	1			
Kirjastovirkailija	2	1,5			
Vapaa-aikasihteeri	1	1			
Yhteensä	4,6	3,5	3,5	3,5	3,5

Reisjärven kunnan talousarvioon on sisällytetty työehtosopimusten mukaiset palkankorotusvaraukset keskimäärin + 1,5 % vuodelle 2020.

Henkilömäärä ja sen muutokset:

VAPAA-AIKALAUTAKUNTA	TP 2018	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
		muutos	muutos	muutos	muutos
Etsivä nuorisotyöntekijä	1	-0,5			
Kirjastotoimenjohtaja	0,6	0,4			
Kirjastovirkailija	2	-0,5			
Vapaa-aikasihteeri	1				
Yhteensä	4,6	4,0	4,0	4,0	4,0

VAPAA-AIKALAUTAKUNTA	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
1000 euroa							
Myyntituotot				1			
Maksutuotot							
Tuet ja Avustukset	24	6	28				
Muut toimintatuotot	34	65	64	62			
TOIMINTATUOTOT	59	71	92	63			
Henkilöstökulut	-195	-173	-187	-163			
Palvelujen ostot	-76	-67	-59	-63			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-45	-32	-41	-32			
Avustukset	-4	-6	-7	-7			
Muut toimintakulut	-132	-221	-219	-198			
TOIMINTAKULUT	-453	-498	-512	-463			
TOIMINTAKATE	-394	-428	-420	-400	-400	-400	-410
Poistot	-4	-8	-2	-22	-22	-20	-17

2.6 Tekninen lautakunta

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Tehtäväalue sisältää seuraavat tulosyksiköt:

- hallinto
- kiinteistötoimi
- yhdyskuntatekniikka
- ruokapalvelut
- maa- ja metsätilat

Toimielimet: Tekninen lautakunta

Tilivelvollinen viranhaltija: Tekninen johtaja

HALLINTO

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtävä

Tuottaa teknisen lautakunnan sekä teknisen toimialan hallintopalvelut.

Kaukolämpö- ja viemärlaitoksen liiketoiminta siirtyy Reisjärven Lämpö Oy:n järjestettäväksi 1.1.2020 alkaen. Yksityistielain muutoksen mukaisesti tielautakuntana toiminut tiejaosto lakkautetaan 1.1.2020. Jäljelle jäävät yksityistieasiat käsitellään teknisessä lautakunnassa.

Toiminnan kuvaus

Hallintopalvelut tuotetaan Reisjärven kunnantalolla teknisen toimiston tiloissa. Hallinnon työntekijöitä ovat tekninen johtaja, kunnanrakennusmestari ja toimistonhoitajan. Lisäksi hallinto avustaa muita hallintokuntia tila- ja hankesuunnittelussa sekä hankintojen toteuttamisessa. Hallinto vastaa kunnan talonrakennuksen sekä julkisen käyttöomaisuuden investointien suunnittelusta ja käytännön toteutuksesta.

Toiminnalliset tavoitteet 2020

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Toimielimien asioiden valmistelu	Huolellinen ja hyvän hallintotavan mukainen valmistelu	Asioiden käsittely niille annettussa määräajassa
Hankinnat ja kilpailuttaminen	Kilpailutukset hankintalain mukaisesti. Hankintarajat alittavat kilpailutukset pyritään toteuttamaan siten, että paikallisilla yrityksillä on mahdollisuus osallistua tarjouskilpailuun	Kilpailutuksiin ei synny muutoksenhakuperustetta
Laskujen käsittely	Laskut käsitellään ajallaan	Viivästyskorkoja ei synny
Sopimusten käsittely	Ylläpidetään ja tarkastetaan sopimusten voimassaolot ja tarvittaessa päivitetään sopimukset. Huomioidaan tilaajavastuulain mukaiset veloitteet	Sopimukset on tehty kaikkien palveluntuottajien kanssa.

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- Henkilöstöressurssien riittävyys
- Ennalta arvaamattomat poissaolot
- Työmäärän äkillinen lisääntyminen

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Riittävät henkilöstöressurssit
- Sijaisjärjestelmä käytössä
- Henkilöstön välinen tiedonjako riittävällä tasolla

Taloudelliset tavoitteet

Hallintopalvelut pyritään tuottamaan mahdollisimman kustannustehokkaasti. Viivästyskorkojen syntyminen pyritään välttämään toimivalla sijaisjärjestelmällä. Varataan riittävät resurssit talouden seurantaan ja poikkeamiin reagoidaan viipymättä.

C813 KIINTEISTÖTOIMI

Vastuhenkilö: Kunnanrakennusmestari

Tehtävä

Kiinteistötoimi vastaa, että kunnan kiinteistöt ovat rakennusteknisesti tarkoituksen mukaisessa kunnossa sekä toiminnan kannalta käyttäjien vaatimuksia vastaavat. Tehtäviin kuuluu ulkoalueiden kunnossapito, teknisten järjestelmien huolto- ja korjaukset, jätehuolto sekä rakennustekniset työt ja vuosikorjaukset.

Toiminnan kuvaus

Kiinteistötoimi vuokraa asuinhuoneistoja ja liikehuoneistoja sekä määrittää sisäiset vuokrat kunnan muille hallinnonaloille toteutuvien kustannusten, pääomakulujen sekä suunnitelmanmukaisten poistojen perusteella.

Vuoden 2020 aikana toteutetaan kiinteistöjen huoltosuunnitelmien laadinta ja huolto-ohjelmiston käyttöönotto. Tehdään kuntotutkimukset kunnantalolle ja palvelukeskus Honkalinnaan tulevien korjaustarpeiden määrittämistä varten.

Toiminnalliset tavoitteet 2020

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Kiinteistöjen asianmukainen huoltaminen	Kiinteistöhoitajien koulutus	Koulutuspäivät
Asuntojen korkea vuokrausaste	Pidetään huoneistot siistissä ja viihtyisässä kunnossa	Vuokrausaste, asukasvaihdot
Kiinteistöjen energiataloudellisuuden hallinta	Pyritään parantamaan kiinteistöjen energiatehokkuutta automaation avulla ja ohjeistetaan asukkaita säästeliääseen energiankäyttöön	Energiankulutus

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi

- Henkilöstöressurssien riittävyys
- Kiinteistöjen vaurioituminen teknisten tai rakenteellisten ongelmien vuoksi
- Tiedonkulun katkeaminen henkilöstön välillä tai esimiehen ja henkilöstön välillä

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Palveluiden osto tarvittaessa
- Ennakoiva ja säännöllinen kiinteistöjen huolto
- Kiinteistöhuoltojärjestelmän hankinta ja käyttöönotto

Siivouspalvelut

Vastuhenkilö: Ravitsemus- ja siivoustyönjohtaja

Tehtävä

Kunnan kiinteistöjen siivouspalvelut

Toiminnan kuvaus

Tuottaa eri toiminnoille viihtyisät ja puhtaat tilat

Toiminnalliset tavoitteet 2020

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Viihtyisät, terveelliset ja turvalliset toimintatilat	Laatukierrokset	Laadun arviointi
Yhteistyö joustavaksi asiakkaan kanssa	Tyytyväisyyskyselyt	Tyytyväiset asiakkaat
Siivouksen vaikutus sisäilman laatuun	Puhtauden mittaaminen	Arvioinnin tulokset

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi

- Tarvittavan laatu- ja hygieniatason ylläpitäminen
- Työterveys- ja työturvallisuusriskit
- Siivoustyön mahdollinen ulkoistaminen ja siitä aiheutuva siivoustyö tason heikentyminen ja henkilöstövaikutukset

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Koulutus ja perehdyttäminen siivousvälineisiin, aineisiin ja siivouskohteisiin.
- Siivouksetojen vähentäminen — kustannussäästöt, siivouspalvelut laadun, ei hinnan perusteella

Taloudelliset tavoitteet

Pieniä kiinteistöjen korjaustoimenpiteitä tehdään kiinteistötoimen määrärahojen puitteissa, joilla pyritään hillitsemään korjausvelan kasvua. Saatavilla vuokratuloilla pyritään kattamaan kiinteistöjen poistot sekä rahoituskulut.

C812 YHDYSKUNTATEKNIikka

Sisältää seuraavat tulosyksiköt:

- liikenneväylät ja yleiset alueet
- kaavoitus
- jätehuolto
- varastot ja koneet

C8121 Liikenneväylät ja yleiset alueet

Vastuhenkilö: Kunnanrakennusmestari

Tehtävä

Kunnan katualueiden, puistojen, liikunta-alueiden sekä muiden yleisten alueiden ylläpito ja kunnostus.

Toiminnan kuvaus

Katualueet pidetään liikennöitävässä kunnossa osin omilla henkilö- ja koneresursseilla ja osin ostopalveluna mm. talvikunnossapidon osalta. Liikenneturvallisuutta vaarantaviin puutteisiin pyritään puuttumaan välittömästi.

Tiejaoston toiminta siirtyy kunnilta, joten tiejaosto lakkaa ja kunnan myöntämät yksityistieavustukset kesäkunnossapitoon ja talvikunnossapitoon merkitään liikenneväylille.

Puistojen, liikunta-alueiden ja muiden yleisten alueiden kunnossapito hoidetaan yhteistyössä Reisjärven 4H-yhdistyksen kanssa. Alueet pidetään sellaisessa kunnossa, että ne antavat positiivisen kuntakuvaan. Puistojen leikkivälineiden turvallisuuteen ja monipuolisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Liikunta-alueet pidetään hyvässä ja turvallisessa kunnossa, jotta kuntalaisten motivaatio liikkumiseen ja ulkoiluun lisääntyy.

Toiminnalliset tavoitteet 2020

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Talvikunnossapidossa pyritään ennaltaehkäisemään liukastumiset, tavoitteena 0 tapaturmaa	Kohdistetaan riittävästi resursseja liukkaudentorjuntaan ja muuhun talvikunnossapitoon	Ilmoitetut vahingot
Katu- ja liikunta-alueiden valaistuksen kehittäminen ja energiansäästö	Vaihdetaan nykyisiä valaisimia uusiin energiatehokkaampiin ja säädettäviin valaisimiin	Energiankulutus

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- Resurssien riittävyys
- Haastavat sääolosuhteet

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Kohdistetaan tarvittava määrä resursseja kunnossapitoon

C8122 Kaavoitus- ja mittauspalvelut

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtävä

Vastaa kunnan kaavoituksesta ja maankäytön suunnittelusta

Toiminnan kuvaus

Arvioi kunnan kaavojen ajantasaisuutta ja vastaa, että kaavat laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain säädösten mukaisesti. Vastuullinen viranhaltija osallistuu tarvittaessa maanmittaustoimituksiin kunnan alueella. Vastaa MRL:n mukaisten poikkeamislupien ja suunnittelutarveratkaisuiden valmistelusta kunnanhallitukselle.

Toiminnalliset tavoitteet 2020

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Tarkkailee kunnan kaavoitustilannetta	Laatii MRL:n mukaisen kaavoituskatsauksen vuosittain	Riittävästi tarpeen mukaisia asuin-, toimitila- ja teollisuus-rakennuspaikkoja
Päätettyjen kaavoitusprosessien käytännön toteutus	Kaavoituksen toteuttaminen lain ja hyvän hallintotavan mukaisesti	

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- Rakentamatta jäävät rakennuspaikat
- Kaavoitus ja kunnan kehittymisen asettamat tarpeet eivät kohtaa

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Ongelmien tunnistamiseen ja niiden ratkaisemiseen luodaan selkeät toimintatavat

C8123 Jätehuolto

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Tehtävä

Jätehuollon järjestäminen

Toiminnan kuvaus

Reisjärven kunnan alueella jätehuollosta vastaa Millespakka Oy Alajärvellä. Polttokelpoiset jätteet kuljetetaan edelleen Vaasaan Westenergy Oy:n jätteenpolttolaitokselle. Lisäksi Millespakka Oy:llä on kotitalouksien kierrätyskelpoisten jätteiden vastaanottopisteitä sekä Reisjärven keskustassa että sivukylillä. Jätelain mukaisia viranomaistehtäviä hoitaa Reisjärven kunnan osalta Järviseudun jätelautakunta, joka toimii yhdeksän kunnan alueella. Järviseudun jätelautakunnan isäntäkuntana toimii Alajärvi. Ylilestintien varressa sijaitsevan hyötyjäteaseman osalta on tehty vuokrasopimus alueen käytöstä Sun Avux Oy:n kanssa. Tekninen toimi vastaa Reisjärven suljetun kaatopaikan jälkitarkkailusta ympäristölupamääräysten mukaisesti.

Toiminnalliset tavoitteet 2020

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Yhdyskuntajätteen asianmukaisen käsittelyn varmistaminen	Jätelautakunnan ja Millespakka Oy:n toiminnan tarkkailu	Huomautukset toiminnassa
Kaatopaikan tarkkailu	Sopimus konsulttitoimiston kanssa tarkkailusuunnitelman mukaisesta tarkkailusta Oma lupaehtojen mukainen tarkkailu	Tarkkailussa havaitut puutteet

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- Jätehuollon hintojen nousu
- Jätehuoltopalveluiden siirtyminen pois Reisjärveltä

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Varmistetaan aktiivinen osallistuminen Jätelautakunnan ja Millespakka Oy:n toimintaan

C8124 Varastot ja koneet

Vastuhenkilö: Kunnanrakennusmestari

Tehtävä

Hallinnoi ja kunnossapitää kunnan omistamaa kalustoa.

Toiminnan kuvaus

Vastaa kunnan kaluston ja varastojen ylläpidosta ja huollosta. Pyrkii pitämään koneet ja laitteet käyttötarkoitusta vastaavassa kunnossa ja jälleenmyyntiarvon mahdollisimman korkeana.

Toiminnalliset tavoitteet 2020

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Tyhjennetään varastoja ylimääräisestä ja tarpeettomasta tavarasta, jotta saadaan tiloja parempaan käyttöön	Ylimääräisen kaluston ja tavaroiden myynti julkisessa huutokaupassa	Myydyt tavarat

Taloudelliset tavoitteet

Kaavateille tehdään määrärahojen puitteissa peruskunnostuksia ja muita tarvittavia huoltotoimenpiteitä. Koneita ja laitteita pyritään huoltamaan taloudellisesti ja pitkällä tähtäimellä järkevästi. Varastojen tyhjentämistä jatketaan kunnan toimintaan kelpaamattoman pitkäaikaisesti varastoidun tavarana osalta.

C815 RUOKAPALVELUT

Vastuhenkilö: Ravitsemus- ja siivoustyönjohtaja

Tehtävä

Kunnan ruokapalveluiden tuottaminen

Toiminnan kuvaus

Ruokapalvelut valmistaa ruokaa sivistystoimelle sekä Selänteen palveluyksiköihin. Ruokaa valmistetaan kahdella valmistuskeittiöllä; Kivatien koululla sekä Terveyskeskuksella.

Kouluruokailulla pyritään turvaamaan oppilaiden monipuolinen, ravitseva ja tasapainoinen ateria, joka järjestetään oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti edistään terveyttä, kasvua ja kehitystä.

Selänteelle ateriapalvelun toimintaperiaatteissa huomioidaan se mitä asetuksissa on säädetty kuntien velvollisuudesta tarjota ateriapalveluja eri asiakasryhmille. Huomioidaan suomalaisten ruokasuositusten mukainen päivittäinen energiantarve vanhusasiakkailta ja laitoshoidossa olevilla potilailla. Tuetaan yksiköiden toiminta-ajatuksen mukaisia tavoitteita.

Palvelutuotteet noudattavat ikäryhmittäisiä ravintosuosituksia. Laadullisen tason seuranta toteutetaan välittömällä laatuvalvonnalla ja pitkän ajan seuranta asiakastytyväisyys-kyselyillä. Vuoden 2020 aikana ateriapalveluiden toimintaa tullaan tarkastelemaan kokonaisuutena ja selvitetään vastaako nykyinen palvelurakenne kunnan ja kuntayhtymän tarpeita.

Toiminnalliset tavoitteet 2020

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Terveellinen, monipuolinen ja ravitseva ateria	Laatutason seuranta omavalvonnan ja tyytyväisyyskyselyjen perusteella	Palautteet

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- Puutteet elintarvikkeiden turvallisuudessa tai työturvallisuudessa
- Fyysinen kuormittavuuden aiheuttamat sairauspoissaolot

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Työntekijöiden kouluttaminen
- Fyysisen kuormittavuuden vähentäminen apuvälinein
- Suunnitelmien mukainen ruuan käsittely, valmistus ja säilytys

Taloudelliset tavoitteet 2020

Ruoan hankintahinta pyritään pitämään mahdollisimman alhaisena kuitenkin siten, että valmistettava ruoka on valmistettu mahdollisimman laadukkaista raaka-aineista. Henkilöstömitoitus pyritään pitämään riittävänä, jotta henkilöstön kuormitus ei kasva kohtuuttoman kovaksi. Ruoka hinnoitellaan valmistuskustannusten perusteella siten, että toimintakatteen osalta päästään O-tulokseen.

C816 MAA- JA METSÄTILAT

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Tehtävä

Kunnan omistamien maa-alueiden ja metsätilojen hallinta.

Toiminnan kuvaus

Kunta omistaa maa-alueita yhteensä noin 1000ha, joista metsäpinta-alan osuus on noin 800ha. Kasvullinen metsämaa on metsätalouskäytössä ja viljelyyn soveltuvat pellot on vuokrattu. Kunnan metsäsuunnitelma on valmistunut alkuvuodesta 2019 ja se kattaa suunnitelmavuodet 2019-2028.

Toiminnalliset tavoitteet 2020

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Puun myynti Metsän hoito	Toteutetaan MHY:n laatiman metsäsuunnitelman mukaisesti	Suunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteutuminen
Maaomaisuuden myynti	Metsäsuunnitelmassa myytäväksi esitettyjen maa-alueiden myynti huutokaupalla	Toteutuneet kaupat

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- Myrskytuhot metsissä
- Poikkeukselliset sääolosuhteet vaikeuttavat toimenpiteitä
- Puun myyntihinnan muutokset

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Omaisuuden riittävät vakuutukset
- Hyvin ajoitetut toimenpiteet
- Myyntihintojen aktiivinen seuraaminen

Taloudelliset tavoitteet

Metsätalouden myyntituotoilla ylläpidetään osaltaan kunnan palvelurakennetta. Tehdään riittävästi metsänhoitotoimia, jotta tulevina vuosina metsätuotot olisivat mahdollisimman korkealla tasolla.

Tekninen lautakunta	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
1000 e							
Hallinto							
Tulot	4	4		1	1	1	1
Menot	-189	-202	-222	-195	-201	-206	-211
Netto	-185	-199	-222	-194	-200	-205	-210
Kiinteistötoimi							
Tulot	2 683	2630	2 603	2 614	2610	2620	2630
Menot	-2 389	-2082	-2 018	-1 915	-2010	-2020	-2030
Netto	293	548	585	700	600	600	600
Yhdyskuntatekniikka *)							
Tulot	63	71	70	45	50	50	50
Menot	-307	-298	-345	-322	-300	-300	-300
Netto	-243	-227	-275	-277	-250	-250	-250
Liikenneväylät ja yleiset alueet							
Tulot	16	17	18				
Menot	-199	-197	-225	-257			
Netto	-183	-180	-207	-257			
Kaavoitus- ja mittauspalvelut							
Tulot							
Menot		-8	-15	-15			
Netto		-8	-15	-15			
Jätehuolto							
Tulot							
Menot	-8	-11	-9	-11			
Netto	-8	-11	-9	-11			
Varastot ja koneet							
Tulot	47	54	52	45			
Menot	-38	-30	-43	-40			
Netto	9	24	9	5			
Ruokapalvelut							
Tulot	802	789	766	792	750	750	750
Menot	-790	-791	-757	-796	-750	-750	-750
Netto	12	-2	8	-3			
Terveyskeskuksen keittiö							
Tulot	409	386	381	389			
Menot	-430	-405	-371	-386			
Netto	-21	-19	10	3			
Yläasteen keittiö							
Tulot	393	403	385	403			
Menot	-360	-386	-386	-410			
Netto	33	17	-1	-7			
Maa- ja metsätilat							
Tulot	44	101	96	97	150	100	100
Menot	-15	-39	-18	-21	-25	-20	-20
Netto	29	63	78	76	125	80	80
Tekninen lautakunta							
Tulot	3 596	3 595	3 534	3 549	3 561	3 521	3 531
Menot	-3 692	-3 413	-3 362	-3 249	-3 286	-3 296	-3 311
Netto	-96	182	173	300	275	225	220

2017-2019 lukuihin ei sisälly kaukolämpö- ja viemärlaitos, jotka yhtiötetään 2020 alkaen.

TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
1000 e							
Myyntituotot	980	1 090	1 015	1 063			
Maksutuotot							
Tuet ja Avustukset	26	33	21	10			
Muut toimintatuotot	2 590	2 472	2 498	2 476			
TOIMINTATUOTOT	3 596	3 595	3 534	3 549			
Henkilöstökulut	-1 212	-1 223	-1 205	-1 155			
Palvelujen ostot	-536	-693	-673	-669			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-985	-1 041	-987	-931			
Avustukset	-54	-37	-45	-50			
Muut toimintakulut	-903	-419	-451	-445			
TOIMINTAKULUT	-3 691	-3 413	-3 362	-3 249			
TOIMINTAKATE	-96	182	173	300	275	225	220
Poistot	-537	-709	-693	-657	-650	-650	-650

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnan taloussuunnitelman 2021-2023 on oltava tasapainossa, jotta kertynyt alijäämä saadaan katettua määräajassa vuoden 2023 loppuun mennessä. Toimielimiltä edellytetään toimenpiteitä talouden tasapainon saavuttamiseksi. Talousarvioon ja -suunnitelmaan otettavat toimenpiteet on esitetty yksilöityinä, rahamääräisinä ja ajallisesti kohdistettuina.

Teknisen lautakunnan esittämät talouden tasapainottamistoimet toimenpiteet on esitetty erillisessä liitteessä.

Henkilöstösuunnitelma

Reisjärven kunnan talousarvioon on sisällytetty työehtosopimusten mukaiset palkankorotusvaraukset keskimäärin + 1,5 % vuodelle 2020.

Henkilömäärä

Vakituiset	24,2
Emäntä	1
Erikoissähköasentaja	1
Kalustonhoitaja	1
Keittäjä	6,5
Kiinteistönhoitaja	2
Liikunta-alueiden hoitaja	1
Ravitsemus- ja siivoustyönjohtaja	1
Ruoanjakaja	1
Siivooja	6,7
Tekninen johtaja	1
Toimistosihteerit	1
Ulkoalueiden kunnossapitotyöntekijä	1
Määräaikaiset	3
Kalustonhoitaja	1
Kunnossapitotyöntekijä	2

3 TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN

3.1 Talouden tasapainottamistarve

Reisjärven kunnan vuoden 2018 tilinpäätös oli alijäämäinen ja taseeseen syntyi katettavaa alijäämää 1,1 milj. euroa. Vuoden 2019 alkuperäinen talousarvio myös oli -102 000 euroa alijäämäinen. Talousarviomuutosten jälkeen tilikauden 2019 tuloksen arvioidaan olevan peräti -0,5 milj. euroa alijäämäinen.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Alijäämät tulee kattaa taloussuunnittelukauden aikana eli vuoden 2023 loppuun mennessä. Muutoin kunta joutuu valtiovallan taholta heikossa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyyn. Kestävä talous on perusedellytys palveluiden tuottamiseksi ja palvelutason ylläpitämiseksi kuntalaisille.

3.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnan taloudellisen tilanteen korjaamiseksi aloitettiin lähinnä käyttötalousmenoihin kohdistuvat tasapainottamistoimet keväällä 2018. Tasapainotustoimia jatkettiin syksyllä sote-menoista muuttamalla terveyskeskuksen vuodeosasto arviointiyksiköksi. Talouden tasapainotustoimien vaikutukset eivät ole olleet riittäviä estämään ja kompensoimaan uuden alijäämän syntymistä.

Vuosien 2018 ja 2019 alijäämien syntymiseen ovat osittain vaikuttaneet tekijät, joihin kunta ei ole omilla toimillaan suoraan pystynyt vaikuttamaan. Näitä ovat muun muassa arvopapereiden tilinpäätöshetken markkina-arvojen muutokset, sote-menojen vuosittainen kasvu ja verotulotilitysten viiveet. Lisäksi kunnassa on jouduttu tekemään merkittäviä toimitilojen peruskorjauksia, kuten Niemenkartanon vanhan osan kunnostus.

Kunnan taloustilanne edellyttää tasapainottamistoimien jatkamista ja uusien keinojen hakemista. Oleellista on saada aikaan pysyviä ratkaisuja, joiden vaikutus kantaa vuodesta toiseen. Nykyinen tilanne edellyttää vuosittain lähes puolen miljoonan euron kustannussäästöjen tai lisätulojen toteutumista seuraavan neljän vuoden aikana.

Taloussuunnitelmaan toimialat ovat kirjanneet uusia tasapainottamistoimenpiteitä, joiden täytäntöönpano aloitetaan talousarvion hyväksymisen jälkeen. Omien toimenpiteiden lisäksi tasapainotustyötä jatketaan Perlaconin asiantuntijatuella.

TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMET

TALOUSSUUNNITELMA 2020-2023

TOIMENPIDE	MENETTELY	TAVOITE	TOTEUTUS	2 020	2 021	2 022	2 023	Yhteensä
HALLINTOTOIMI								
Henkilöstö								
Vakanssien täyttölupamenettely khall 13.12.2017 § 222	Avautuvien vakanssien ja tehtävien sekä määräaikaisten palvelussuhteiden täyttäminen edellyttää kunnahallituksen antamaa täyttölupaa.	Henkilöstökulujen hallinta, henkilöstön palkkaaminen vain välttämättömässä tilanteessa	Täyttölupamenettelyä jatketaan, luvat hallitukselta					
Lomaraha vaihtamisesta vapaaksi	Paikallinen sopimus lomarahana vaihtamisesta kokonaan tai osaksi vapaana pidettäväksi; myös järjestäytymättömät.	Rahana maksettavien henkilöstökulujen pienentäminen ja työssäjaksamisen tukeminen	Menettelyä jatketaan paikallinen sopimus, khall					
Ostovapaat harkinnavaraiset palkattomat virka- ja työvapaat	Kaikki työntekijät, tavoite 10 pv/vuosi. Työtilanteen saalliessa, sijaisia ei tilalle.	Rahana maksettavien henkilöstökulujen minimointi	Menettelyä jatketaan paikallinen sopimus, khall	1 500 pv				
Lomapäivät	Lomien pitäminen lomavuoden aikana	Lomapalkkavelan määrän minimointi tilinpäätökseen, jaksamisne tukeminen	Ohjeistus, muistuttaminen asiasta					
Sote-menot/Peruspalvelukuntayhtymä Selänne								
Sote-menot Selänneen talouden tasapainottamistyöryhmän perustaminen kuntaseminaarin 3.6.2019 pohjalta. kyhallitus	Kuntayhtymän talouden tasapainotustyöryhmä.	Palvelurakenteisiin kohdistuviin muospaineisiin vastaaminen, kustannusvaikutukset 2021 talousarvioon.	Työskentely 19.8.-12.12.2019 Kunnan edustaja työryhmässä. Toimenpiteiden toteutus.					
Avustukset ja tukimaksut -mainosilmoittelun hallinta	Harkinnanvaraisten avustusten priorisointi, periaatepäätös	Avustusmenojen ja tukimaksujen karsinta kaikilla toimialoilla	Peiaatteiden linjaus ts 2020-2023 yhteydessä					
SIVISTYSTOIMI				42 000	76 000	76 000	101 000	295 000
Hankerahoitus	Aktiivinen rahoituksen hyödyntäminen, kerhotoiminta-, tasa-arvo, liikkuva koulu-, jopo-, ym. hankkeissa.							
Koulupsykologi	Maksetaan 2 pv/vko vain läsnäolo-päiviltä= tuntihinta. Vaihtoehtona oma virka ja palvelun myynti muille kunnille.	Kustannusten vähentäminen	Selvitetty. Ostetaan vain yksi päivä.					
Henkilöstömuutokset - ohjaajan toimi	Ohjaajien tarpeen arviointi ja minimointi	1 ohjaajan toimi vähemmän 1.6.2019 alk.	Sisältyy aikaisempaan kaksisarjaiseen koulu koht.					
- ohjaajan toimi	Ohjaajien tarpeen arviointi ja minimointi	1 ohjaajan toimi vähemmän 1.6.2020 alk. 22.000 e/v		13 000	22 000	22 000	22 000	79 000
- erityisopettajan virka	Vapautuvaa virkaa ei täytetä	1 erityisopettajan virka vähemmän 1.6.2020 alkaen	(6 kk) 40.000-60.000 e/v, (ka. 50.000/v)	25 000	50 000	50 000	50 000	175 000
- luokanopettajan virka	Vapautuvaa virkaa ei täytetä	1.8.2024					25 000	25 000
Lisenssit ja avustukset läpikäyminen	Katsotaan kaikki atk-ohjelmien, lehtien yms. Vuosimaksut	Kaikki katkolla olevat sopimukset harkitaan tapauskohtaisesti.	Vähennetään lisenssien lukumäärää ja vähäisellä käytöllä olevat lopetetaan.	4 000	4 000	4 000	4 000	16 000

TOIMENPIDE	MENETTELY	TAVOITE	TOTEUTUS	2 020	2 021	2 022	2 023	Yhteensä
VAPAA-AIKATOIMI				5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
Kirjasto kirjaston toiminta ja resurssit	Palvelutason tarkastelu; omatoimikirjaston selvittäminen >> Omatoimikirjasto ei tuo kustannussäästöjä. Avustusta ei saada, jos henkilömäärä pienenee tai aukioloaikoja supistetaan nykyisestä.	Palvelutason parantaminen kustannuksia lisäämättä, henkilöresurssin vakiinnuttaminen 2,5 htv. -0,5 htv	Selvitys tehty, viedään päätöksentekoon.					
Etsivä nuorisotyö Kulut 2018: 29.000, 2019: 17.000 2020: 8.000	Ostopalveluna Helppiverkolta Alavieskan malli 1 pv/vko	Palvelun tarjoaminen henkilöstön saatavuusongelmasta huolimatta		5 000	5 000	5 000	5 000	20 000
TEKNINEN LAUTAKUNTA				80 000	80 000	80 000	80 000	320 000
Keittiötoiminta nykyisen kehittäminen ei realistista	1) valmistuskeittiöiden yhdistäminen 2) ulkoistaminen sote-palvelujen osalta	Toiminnan tehostaminen ja henkilöresurssien optimointi						
Kunnossapitopalvelut	Kiinteistöjen, ulkoalueiden ja liikuntapaikkojen kunnossapito; ulkoistaminen, kuten vuokratiloissa	Kustannussäästöt						
Leikkipaikat -leikkipuistot	Palvelurakenteen ja -tarpeen arviointi	Lasten leikkipaikkojen sijaintien ja määrän tarkastelu						
Hulevesimaksu	Selvitetään edellytykset maksun asettamiselle							
Metsätilat -puunmyynti	Puunmyynti hallitusti metsäsuunnitelman mukaan	Puunmyynti tulojen saaminen noin 80.000/v seuraavan 10 v aikana		80 000	80 000	80 000	80 000	320 000
Metsätilat -tilakaupat	Metsätilojen myynti	Luopuminen tiloista, joissa kunnalle ei omistusintressiä						
Kiinteistöt -myynti	Kiinteistöjen myynti; myös turvesuo	Tarpeettomista kiinteistöistä luopuminen; tulojen hankkiminen						
Louhokset	Louhokset suljetun kaatopaikan kohdalla, selvitetään soveltuuko kalliomurskeen otto paikaksi	Realisointi; tulojen hankkiminen						

TOIMENPIDE	MENETTELY	TAVOITE	TOTEUTUS	2 020	2 021	2 022	2 023	Yhteensä
RAHOITUS				6 000	106 000	116 000	126 000	354 000
Verotulot - veroprosentit	Kiinteistöverojen hallittu korottaminen korottaminen, aloitus v 2020	Verotulojen lisääminen	Kvalt 6.11.2019 § 182 Sisältyy TA2020-2023	66 000	66 000	66 000	66 000	264 000
Verotulot - kiinteistörekisteriselvitys	Saatetaan tehty alkuselvitys loppuun (resurssitarve + 1 htv)	Kiinteistötietojen päivittäminen, kiinteistöverotulojen saaminen kaikista kohteista	Ulkopuolinen toimija, tarjousten perusteella	-40 000	60 000	60 000	60 000	140 000
Arvopaperisalkun käyttö -käyttö investointeihin	Arvopaperisalkun varojen käyttö valtuuston päästösten mukaisiin kohteisiin; myös käyttötalouden kunatlaisia ja kunna toimintaa palveleviin hankkeisiin	Lainakannan kasvun hillitseminen ja maksuvalmiuden kohentaminen	Kuntamarkkinointi; Markkinointisuunnitelman ja aineiston luominen ja toteutus, kavavat ja välineet	-20 000	-20 000	-10 000		-50 000
Arvopaperit -myynti	Kohdennetut toimeksinnot valtuuston päästösten mukaisiin kohteisiin varoja nostettavassa	Myyntivoittojen maksimointi varoja realisoitaessa						
Arvopaperit -sijoituskohteet	Vaihtoehtoisten sijoitusmuotojen harkinta; kuten vakaampi vakuutus sijoittaminen	Vakaampi tuottotavoite	Varainhoitajan kilpailutta- minen, vaihtoehtoiset sijoituskohteet					
Korkokulut -lainojen korkosuojaus	Uusiin lainoihin korkosuojaustarpeen arviointi, yli 5 vuoden lainoille suojaus ehtojen ollessa kohtuulliset	Matalampi korkoriski, korkomenojen ehallitsemattomuuden ennalta ehkäiseminen	Asian tarjouspyyntöön, lainakannan tarkastelu ja neuvottelut rahoittajan kanssa					

TOIMENPIDE	MENETTELY	TAVOITE	TOTEUTUS	2 020	2 021	2 022	2 023	Yhteensä
KAIKKI YHTEENSÄ				133 000	267 000	277 000	312 000	989 000

Toimenpiteitä talouden tasapainottamiseen haetaan ja työstetään aktiivisesti yllä mainittujen toimenpide-esitysten lisäksi koko taloussuunnittelukauden ajan.

4 LASKELMAT

4.1 Kunnan tuloslaskelma

Sisäiset ja ulkoiset tulot ja menot 1000 e	TP 2017	TP 2018	TA2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022	TS 2023
TOIMINTATULOT	9 541	9 244	8 949	8 089			
Myyntituotot	6 016	5 597	5 497	4 680			
Maksutuotot	748	844	686	707			
Tuet ja avustukset	136	185	188	149			
Muut toimintatuotot	2 642	2 618	2 579	2 553			
TOIMINTAMENOT	-27 912	-28 228	-28 256	-26 970			
Henkilöstökulut	-9 574	-9 247	-9 114	-9 088			
Palvelujen ostot	-14 250	-15 115	-14 947	-14 686			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 757	-1 724	-1 693	-1 209			
Avustukset	-426	-462	-548	-357			
Muut toimintakulut	-1 905	-1 680	-1 954	-1 630			
TOIMINTAKATE	-18 370	-18 984	-19 307	-18 880	-18 878	-18 849	-18 860
VEROTULOT	8 242	8 030	8 255	8 500	8 665	8 885	8 890
Kunnan tulovero	7 136	6 965	7 204	7 368	7 453	7 660	7 669
Kiinteistövero	691	692	689	754	814	814	800
Osuus yhteisöveron tuotosta	415	373	361	378	397	411	421
VALTIONOSUUDET	10 982	10 731	11 088	11 112	11 216	11 316	11 366
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-50	-683	550	90	27	54	70
Korkotuotot	25	6	54	70	62	60	50
Muut rahoitustuotot	223	179	696	240	190	190	190
Korkokulut	-221	-235	-200	-200	-205	-176	-150
Muut rahoituskulut	-78	-634		-20	-20	-20	-20
VUOSIKATE	803	-906	586	822	1 030	1 406	1 466
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-931	-941	-986	-752	-820	-806	-806
Suunnitelman mukaiset poistot	-687	-941	-986	-752	-820	-806	-806
Arvonalentumiset	-244						
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	-417						
Satunnaiset tuotot	104						
Satunnaiset kulut	-521						
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-544	-1 847	-400	70	210	600	660
Sisäiset tulot	-2415	-2254	-2231	-1908			
Sisäiset menot	-2415	-2254	-2231	-1908			
Kumulatiivinen alijäämä	719	-1128	-1528	-1458	-1248	-648	12

Vuosien 2017-2019 toimintakatteen lukuihin sisältyy kaukolämpö- ja viemärlaitoksen toiminta. Rahoitustuottoihin ja -kuluihin ei sisälly vuoden 2020 alussa tapahtuvan yhtiöittämisen samansuuruinen kauppahinnan ja lainasaamisen lukuja, koska arvot määräytyvät vasta siirron toteutuessa.

4.2 Kunnan rahoituslaskelma

1000 e	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Toiminnan rahavirta	-891	1 091	762
Vuosikate	-906	791	822
Satunnaiset erät			
Tulorahoituksen korjausevät	15	300	-150
Investointien rahavirta	-681	-2 829	-2 029
Investointimenot	-686	-4 740	-2 473
Rahoitusosuudet investointimenoihin		341	404
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	-15	1 570	40
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 571	-1 738	-1 267
Rahoituksen rahavirta	639	1 738	-166
SVOP-rahastosijoitusten lisäykset	-20		
Antolainauksen muutokset	31	500	-919
Antolainasaamisten lisäys			-1 000
Antolainasaamisten vähennys	31	500	81
Lainakannan muutokset	628	1 238	753
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		1 706	1000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 615	-3 468	-3 247
Lyhytaikaisten lainojen muutos	4 243	3 000	3 000
Rahavirran muutos	-932	0	-1 433

Talousarviovuonna 2020 pitkäaikaisia lainoja lyhennetään lainojen lyhennysohjelmien mukaisesti.

Talousarviolaina; pitkäaikaisten lainojen 1000 t€ lisäys on Kiinteistö Oy Reisjärven Teollisuushallit –tytäryhtiön vastaanottohallin rakentamiseen tarkoitettu laina, jonka kunta lainaa yhtiölle. (Kvalt7.5.2019 § 33)

Talousarviovuoden 2020 rahoitustarvetta on ennakoitu tarvittaessa katettavaksi lyhytaikaisella kuntatodistuslainalla.

Toiminnan rahavirta osoittaa, missä määrin kunta on pystynyt tilikauden aikana toiminnan avulla saamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun.

Investointien rahavirrat osoittavat sen rahavarojen käytön, joiden avulla kunta järjestää palvelutuotannon edellytykset ja kerryttää tulevia rahavirtoja pitkällä aikavälillä.

Toiminnan ja investointien rahavirran positiivinen (ylijäämäinen) välitulos osoittaa, kuinka paljon varoja jää käytettäväksi nettoantolainaukseen, lainojen lyhennykseen ja rahavarojen lisäykseen.

Negatiivinen (alijäämäinen) välitulos taas osoittaa, kuinka paljon menoja joudutaan kattamaan olemassa olevia rahavaroja vähentämällä tai lainoja lisäämällä.

Rahoituksen rahavirrat osoittavat antolainasaamisten ja vieraan pääoman muutokset tilikauden aikana.

5 INVESTOINTISUUNNITELMA

INVESTOINNIT	poisto-	TA	TS	TS	TS	YHTEENSÄ
euroa (menot ilman etumerkkiä)	aika, v	2020	2021	2022	2023	
KUNNANHALLITUS						
101	Kiinteä omaisuus					
103	Osakkeet ja osuudet	-	-40 000			-40 000
	Asunto-osakkeiden myynti					
	Tietokoneohjelmistot	5	40 000			40 000
	Asianhallintaohjelmisto (siirtyy 2019>2020)					
102	Irtain omaisuus					
	Kuntamarkkinointi	5	30 000	10 000	10 000	50 000
	Viestintävälineet					
	Tienvarsitaulut, opasteet					
Kunnanhallitus yhteensä			30 000	10 000	10 000	50 000
KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA						
701	Irtain omaisuus	5				
	Päiväkoti Tuulenpesä		150 000			150 000
	uuden päiväkodin ensikalustaminen					
Kasvatus- ja koulutuslautakunta yhteensä			150 000			150 000
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
TALONRAKENNUS						
821	Koulurakennukset	50	1 120 000	250 000		1 370 000
	Niemenkartano	50	50 000			50 000
	Liikuntasalin ilmanvaihdon uusiminen		50 000			50 000
833	Päiväkoti Tuulenpesä		70 000			70 000
	Ulkovuoren uusiminen		30 000			30 000
	Keittiön muutostyöt		30 000			30 000
	Paloilmoitinjärjestelmä		10 000			10 000
841	Uusi Päiväkoti Tuulenpesä		1 000 000			1 000 000
	Rakentaminen		1 000 000			1 000 000
	alkanut 2019, kokonaisbudjetti 1,5 M€					
822	Muut rakennukset		15 000	250 000		265 000
	Honkalinna			250 000		250 000
	Ilmanvaihdon uusiminen	30		150 000		150 000
	Sprinklauksen toteutus	30		100 000		100 000
	Toimintakeskus	30	15 000			15 000
	Automatiikan uusiminen					15 000
Talonrakennus yhteensä			1 135 000	250 000		1 385 000

INVESTOINNIT		poisto-	TA	TS	TS	TS	YHTEENSÄ
euroa (menot ilman etumerkkiä)		aika, v	2020	2021	2022	2023	
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET							
905	Ranta- ja vesialueet	20	124 000	50 000			174 000
	Vuohtojärven kunnostus 860 000 €						
	Kunnan rahoitusosuus 40 %, (toteutunut 170 000)						
	MMM rahoitus 50 % (toteutunut 150 000)						
	Vattenfall 10 %, rahoitus (toteutunut 0)						
907	Kaavatiet	20	520 000	270 000			790 000
	Kaavateiden peruskorjaus						
	Kirkkotien perusparannus (<i>edellyttää valtonavustusta</i>)						
	Suojatie kt58 -Rantatie risteyks						
	Anjalantien-Ahonniementien perusparannus						
	Reisjärventien perusparannus (<i>edellyttää valtionavustusta</i>)						
	Rönöntien perusparannus						
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä yhteensä			644 000	320 000			964 000
KONEET JA KALUSTO							
950	Tekninen toimisto	5	70 000				70 000
	Traktorin ja peräkärryn uusiminen						
	Ruoka-auton uusiminen						
Koneet ja kalusto yhteensä			70 000				70 000
Tekninen lautakunta yhteensä			1 849 000	570 000			2 419 000
YHTEENSÄ NETTOMENOT			2 029 000	580 000	10 000		2 619 000
Tulot, rahoitusosuudet			-404 000	-50 000			-454 000
Tulot, luovutustulot			-40 000				-40 000
Tulot			-444 000	-50 000			-494 000
Menot			2 473 000	630 000	10 000		3 113 000
Netto			2 029 000	580 000	10 000		2 619 000

6 HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Henkilöstömitoitus on kuvattu kunkin toimialan kohdalla.

7 AVUSTUKSET

Avustukset euroa	Määräraha TA 2020	Toteuma 11.2019	Määräraha TA 2019	Käyttö TP 2018
KUNNANHALLITUS	45 900	44 590	53 900	52 790
<i>Kunnanhallitus</i>				
Toiminta-avustus, 4H	erillispäätös	erillispäätös	8 000	6 000
Reipas-messut, Kristillinen opisto	1 000	1 000	1 000	7500
Kirpputoritoiminta, eri yhdistykset	2 400	2 200	2 400	1 000
<i>Työllistäminen</i>				
Kesätyöllistäminen, yritykset ja yhteisöt	10 000	16 190	10 000	11 790
<i>Joukkoliikenne</i>				
Asiointiliikenne	8 500	8 500	8 500	8 500
<i>Elinkeinopalvelut</i>				
Verkostojen liittymämaksuhojennukset		13 500		
<i>Maaseutupalvelut</i>				
Tuettu maksullinen lomituis	24 000	maks.myöhemmin	24 000	18 000
Eläinlääkärien matkasubventiot	erillispäätös	3 200	sis.hallintotoimen määrärahaan	
VAPAA-AIKALAUTAKUNTA	6 500	6 000	6 500	6 000
<i>Liikuntapalvelut</i>				
Avustukset seuroille	6 500	6 000	6 500	6 000
TEKNINEN LAUTAKUNTA	50 000		45 000	36 550
<i>Liikennealueet</i>				
Yksityistieavustukset	50 000	maks.myöhemmin	45 000	36 550
KAIKKI YHTEENSÄ	102 400	50 590	105 400	95 340

8 KONSERNIN TYTÄRYHTIÖT

KUNTAKONSERNIN RAKENNE

Tytäryhteisöt	Osuus, %	Tytäryhteisöt	Osuus, %
Asunto Oy Reisjärven Keskus-Rivi	52,10	Kiinteistö Oy Reisjärven Petäjälina	100
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki II	70,94	Kiinteistö Oy Reisjärven Santala	100
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki III	79,81	Kiinteistö Oy Reisjärven Teollisuushallit	100
R-Net Oy	60,00	Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratalot	100
		Reisjärven Lämpö Oy	100

KUNTAKONSERNIN TYTÄRYHTIÖIDEN ASETTAMAT TOIMINNALLISET TAVOITTEET:

8.1 Asunto Oy Reisjärven Keskus-Rivi

8.2 Asunto Oy Reisjärven Viljamäki II

Tehtävä

Asuntoyhtiö on perustettu täydentämään kunnan vuokra-asuntokantaa, jossa kunta on ottanut päävastuun merkitemällä kaikki osakkeet. Kunta myymällä ko. huoneistojen hallintaan oikeuttavia osakkeita samalla myös vahvistaa kunnan omistusasuntokantaa.

Toiminnan kuvaus

Yhtiö on perustettu asunto-osakeyhtiömuotoiseksi vuokrataloksi, jossa vuokralaisella on mahdollisuus omaksilunastaa huoneiston hallintaan oikeuttavat osakkeet ja tulla näin yhdeksi omistajaosakkaaksi. Yhtiö toimii normaalin asunto-osakeyhtiön tapaan, jolloin kaikki kulut katetaan osakkailta perittävillä yhtiövastikkeilla.

8.3 Asunto Oy Reisjärven Viljamäki III

Tehtävä

Asuntoyhtiö on perustettu täydentämään kunnan vuokra-asuntokantaa, jossa kunta on ottanut päävastuun merkitemällä kaikki osakkeet. Kunta myymällä ko. huoneistojen hallintaan oikeuttavia osakkeita samalla myös vahvistaa kunnan omistusasuntokantaa.

Toiminnan kuvaus

Yhtiö on perustettu asunto-osakeyhtiömuotoiseksi vuokrataloksi, jossa vuokralaisella on mahdollisuus omaksi lunastaa huoneiston hallintaan oikeuttavat osakkeet ja tulla näin yhdeksi omistajaosakkaaksi. Yhtiö toimii normaalin asunto-osakeyhtiön tapaan, jolloin kaikki kulut katetaan osakkailta perittävillä yhtiövastikkeilla.

Toiminnalliset tavoitteet 2020-2023

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Kiinteistöjen kunnan ja arvon säilyttäminen	Kiinteistöjen kunnan aktiivinen seuranta ja ennakoivat korjaustoimenpiteet	Kiinteistöjen ja ympäristön kunto
Huoneistojen ja asuin ympäristön toiminnallisuuden ja viihtyvyyden säilyttäminen ja kehittäminen	Asukas- ja kiinteistöstrategian laatiminen	Asukastyytyväisyys Osakastyytyväisyys

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- haluttomuus vastikkeiden korottamiseen tai lainan ottamiseen
- tyydytään nykyiseen tilanteeseen ja muutosvastarinta
- korjausvelan kasvaminen liian suureksi

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- keskustelu kunnossapidon tärkeydestä ja siihen varautumisesta
- maltilliset vastikekorotukset ja kohtuullinen korjausraha kartuttaminen
- vuosikorjausten jatkuva ja suunnitelmallinen suorittaminen

Taloudelliset tavoitteet 2020-2022

Tavoitteen määrittely	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Vastiketulot	38 818	39 481	33 902
Hoitomenot	20 157	20 560	20 971
Rahoitusmenot	18 661	18 921	12 931
Tilikauden tulos	0	0	0

Merkittävimmät investoinnit 2020-2023

- terassin ovien uusiminen, märkätilojen kuntotarkastus
- lämminverivaraajien uusiminen tarvittaessa

8.4 Kiinteistö Oy Reisjärven Petäjälänna**Tehtävä**

Kyseessä on vapaarahoitteinen vuokraloyhtiö

Toiminnan kuvaus

Asuinosakkeiden vuokraus

Toiminnalliset tavoitteet 2020-2023

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Laadukkaiden asuntojen tarjoaminen	Kiinteistön riittävä kunnossapito	Vuokrausaste yli 95%
Yhtiön johtamisen selkiyttäminen	Fuusiointi KOY Reisjärven Vuokraloihin	Taloudellisesti onnistunut Fuusio

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- Talon ulkokuori heikossa kunnossa. Saneerauksen yhteydessä voi paljastua yllätyksiä.

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Riittävä kuntokartoitus ennen saneerauksen aloitusta.

Taloudelliset tavoitteet

Tavoitteen määrittely	Mittari	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Vuokrausaste	%	95%	95%	95%

Merkittävimmät investoinnit 2020-2023

Tasakaton muutos harjakatoksi ja ulkovuoriremontti 250-350 te

8.5 Kiinteistö Oy Santala

Tehtävä

Tarjota kunnan palveluille hyvät edellytykset toimia laadukkaissa tiloissa ja ympäristössä hyvällä käyttöasteella taloudellisesti kannattavasti.

Toiminnan kuvaus

Yhtiö hallinnoi kiinteistöä, jossa tuotetaan mm. kirjasto- ja nuorisotila palveluita. Yhtiön toimintaan olennaisimpana osana kuuluu kiinteistön pito ja yhtiön talouden asianmukainen hoitaminen.

8.6 Kiinteistö Oy Reisjärven Teollisuushallit

Tehtävä

Yhtiön alkuperäisenä tehtävänä on ollut omistaa ja hallita Reisjärven kunnassa sijaitsevaa Maitoaho-nimistä tilaa ja tilalla olevia liike/teollisuusrakennuksia. Nykyään yhtiö ei omista kyseistä tilaa eikä rakennuksia. Yhtiölle valmistellaan yhtiöjärjestyksen muutosta.

Toiminnan kuvaus

Yhtiö tulee jatkossa rakentamaan, rakennuttamaan tai vuokraamaan Reisjärven kunnassa rakennuksia, liiketiloja ja kiinteistöjä sekä osakkeita ja osuuksia.

Toiminnalliset tavoitteet 2020-2023

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Kunnan strategian toteuttaminen	Vastaanottohallihanke	Toteutuneet kohteet

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi

- Tilat jäävät tyhjilleen

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Tehdään hankesuunnitteluvaiheessa mukana olevien yhtiöiden kanssa esisopimukset
- Markkinoidaan kohdetta myös kunnan rajojen ulkopuolella

Taloudelliset tavoitteet

Tavoitteen määrittely	Mittari	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Vuokrausaste	Vuokratut neliöt suhteessa kokonaisalaan	90 %	100 %	100 %

Merkittävimmät investoinnit 2020-2023

- Vastaanottohalli pihavarastoinen 1 000 000 € v. 2020

8.7 Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratalot

Tehtävä

Yhtiö rakennuttaa, hallinnoi ja kehittää kunnan vuokra-asuntokantaa

Toiminnan kuvaus

Yhtiö rakennuttaa vuoden 2019 aikana 6 osakkeen vapaa-rahoitteisen vuokratotalon. Kohteen valmistuttua yhtiöön tullaan fuusioimaan ja keskittämään kunnan vapaa-rahoitteisia vuokra-asuntoja ja taloyhtiöitä.

Toiminnalliset tavoitteet 2020-2023

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Kunnasta löytyy laadukkaita vapaita vuokra-asuntoja	Uudisrakentaminen ja vanhan asuntokannan saneeraus	Vapaiden uusien/saneerattujen asuntojen määrä
Jatkuvuuden varmistaminen	Luodaan kiinteistöstrategia ja korjaussuunnitelmat 10 päähän	Saneeratut huoneistot

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi

- Taloudellisten resurssien puute

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Yhtiöllä oltava riittävä vakavaraisuus ja kassavirta

Taloudelliset tavoitteet 2020-2023

Tavoitteen määrittely	Mittari	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Vuokrausaste	%	-	95%	95%
Voiton tuottaminen	€	-	Yhtiö voitollinen	Yhtiö voitollinen
Taloudellinen kyky saneerata asuntokantaa	Määritetään 2020 aikana			

Merkittävimmät investoinnit 2020-2023

KOY Petäjälänna (mikäli fuusioitu) Ulkokuori- ja vesikattoremontti 250-350te.

Kiinteistöstrategian luonti 20-30 te.

8.8 R-Net Oy

Tehtävä

Valokuituverkon rakennuttaminen, omistaminen ja hallinnointi Reisjärven kunnan alueella.

Toiminnan kuvaus

Yhtiö on rakennuttanut valokuituverkkoa Reisjärven kunnan alueelle 6/2018-12/2019 välisenä aikana. Kyseessä on infrayhtiö, joka vuokraa omistamaansa verkkoa palveluntarjoajille.

Toiminnalliset tavoitteet 2020-2023

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Kehitetään yhteistoimintaa osakasyhtiö Pyhänetin kanssa	Päällekkäisten tehtävien karsiminen	
Vahvistetaan R-Netin roolia seutuverkkojen solmukohtana	Kuituyhteyksien yhdistäminen kuntarajalla muihin seutuverkkoihin	

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- Korkea kuituvuokra

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Toimenpiteet verkon käyttöasteen pitämiseksi korkeana

8.9 Reisjärven Lämpö Oy**Kaukolämpölaitos****Tehtävä**

Kaukolämpölaitostoiminnan keskeisenä tavoitteena on lämmön tuotanto kannattavasti ja häiriöttömästi.

Toiminnan kuvaus

Lämpöä tuotetaan sekä palaturpeella että hakkeella. Kesäaikana, jolloin turvelaitos on ajettu alas sekä talven kovimmilla pakkasilla, lämpöä ostetaan Reisjärven Puuenergia Ky:ltä, jonka hakelämpölaitos sijaitsee Kisatien koulun vieressä.

Toiminnalliset tavoitteet 2020-2023

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Uuden laitoksen aikaan saaminen	Suunnittelun käynnistäminen pikaisesti	
Myyntikateprosentin pitäminen riittävän korkealla	Hinnankorotus Polttoaineeksi turve	Myyntikateprosentti >46 %

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle

- Laitoksen, sekä verkon häiriöt
- Päälaitoksen tehot eivät riitä

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Uuden lisälaitoksen tekeminen
- Varajärjestelmien huolto ja kunnossapito
- Verkon osittaisia uusintoja

Taloudelliset tavoitteet

Tavoitteen määrittely	Mittari	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Tuloslaskelma			252 293	275 000

Merkittävimmät investoinnit 2020-2023

- Uuden lisälämpölaitoksen rakentaminen 1,5 M€
- Verkon osien uusinta 0,2 M€

Viemärlaitos

Tehtävä

Reisjärven viemärlaitoksella puhdistetaan noin 300 talouden jätevedet. Viemäriverkosto sijoittuu kunnan taajama-alueelle.

Toiminnan kuvaus

Jätevedet puhdistetaan biologisessa puhdistamossa vesioikeuden lupaehtojen mukaisesti. Haja-asutusalueelta kertyvät umpikaivojätevedet käsitellään jätevedenpuhdistamolla.

Toiminnalliset tavoitteet 2020-2023

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit
Ohijuoksutuksen estäminen	Lisäsäiliön asentaminen. Kaivojen uusinta/korjaus	Ei ohijuoksutusta 01/2020
Sakokaivolietteen käsittely omalla laitoksella	Puhdistamon remontti ja kahden väljän, sekä virtausmittarin asennus	Sakokaivolietteen vastaanottovalmius 2/2020

Riskit ja niiden hallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi

- Ei saada riittäviä varoja muutoksien toteuttamiseen

Riskeihin varautuminen ja hallinta

- Projekti pitäisi saada käyntiin mahdollisimman nopeasti. Lisäsäiliö on jo hankittu ja asennettu kohteeseen

Taloudelliset tavoitteet

Tavoitteen määrittely	Mittari	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Tuloslaskelma			20 000	25 000

Merkittävimmät investoinnit 2020-2023

- Puhdistamon muutostyöt 100 K€
- Kaivojen ja verkon uusinta ja korjaustyöt 20 K€